

UREDNISTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAJLEVA ULICA ŠTEV. 5. TELEFON 31-22 do 31-28. EKOPISI SE NE VRACAJO. IZHAJA V SAK DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSEKATNI ODDELEK LJUBLJANA. TELEFON 33-32. 33-33. POSTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ŠT. 11.738. OGLASI PO CENIKU. MESEČNA NAROČNINA 45 DIN.

GLASILO OSVOBODILNE FRONTESLOVENIJE

Ustavodajna skupščina Ljudske republike Slovenije

Jutri bo začela s svojim delom Ustavodajna skupščina Ljudske republike Slovenije, organ slovenske državnosti, organ oblasti prve države slovenskega naroda v zgodovini — Ljudske republike Slovenije. Z ustavo, ki jo bodo na svojem zasedanju sprejeli poslanci, bo dokončno potrjeno nacionalno osvobodjenje slovenskega naroda in potrjene bodo vse ostale pridobitve našega narodno-osvobodilnega boja, ki jih na kratko lahko označimo kot zmago delovnega ljudstva nad izkoriščevalci in zatiralci. Dve zmagi torej, ki tvorita nujno celoto.

Treba je poudariti, da je slovenski narod svojo zgodovinsko zmago dosegel zato, ker se je v svoji najtežji preizkušnji odločil za borbo, ker je svojo borbo vezal na borbo naprednih sil proti svetovni oblasti fašizma. Dvakrat že je bilo v zgodovinskih prelomnicah 19. in 20. stoletja javno vprašanje pred slovenski narod vprašanje njegove odločitve. Obakrat, leta 1848 in 1918, smo bili Slovenci usodno nepriljubljeni. Tenka vrhna plast slovenskega vodstva je l. 1848. zatrla spontane revolucionarne nastope slovenskih delovnih množic in ubila njegovo pripravljenost na boj. S tem je bila, kot pravi to. Edvard Kardelj-Sperans in svoji knjigi »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja« odprta pot znani slovenski hlapčevski politiki. Leta 1918, pa je teoretična in organizacijska nepriljubljenost delavskega razreda Avstrije, ki je ostajal pod vplivom avstronemarske ideologije, onemogočila radikalno rešitev slovenskega nacionalnega vprašanja. Na bazi imperalističnih kompromisov slovenski narod ni mogel doseči svoje enakopravnosti.

Toda svobodoljubna volja slovenskega ljudstva ni bila nikdar uničena. Izražala se je v revolucionarnih nastopih slovenskih množic že takrat, ko niso imele svojega borbenega, zavestnega vodstva. In izražala se je zlasti v svobodoljubnosti in globoki demokratičnosti slovenskih kulturnih velikarov: Prešerna, Levstika, Cankarja.

V tretji, najtežji življenjski preizkušnji je slovensko ljudstvo že imelo svoje vodstvo, imelo je organizatorja in voditelja svoje borbe: Komunistično partijo. To svojo vodilno vlogo si je bila pridobila Komunistična partija že v stari Jugoslaviji tako zaradi svoje organizacijske in politične dela kakor zaradi svojega ideološkega vzgojnega dela. Pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije so si narodi Jugoslavije v bratski skupnosti priborili Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo. Zrasla je »republika namesto stare nespodobne monarhije. Država s pravilno rešenim nacionalnim vprašanjem, na novih demokratičnih načelih, z novo socialno in ekonomsko strukturo« (Tito). V okviru te države smo do bili Slovenci svojo državo, ki ji bo dala sedaj Ustavodajna skupščina prvo ustavo.

Slovensko ljudstvo, ki je znalo očuvati svojo enotnost v Osvobodilni fronti, je pod vodstvom Komunistične partije v svojem najusodnejšem času uresničilo to, kar ni moglo uresničiti v dveh prejšnjih usodnih prelomnicah. Uresničilo je borbo in težnje mnogih pokolenj, ker je svojo borbo prvič v zgodovini vezalo na borbo naprednih sil v svetu, na družbeni napredek, ki se je na šestini zemeljske oble utelesil v Sovjetski zvezi. S tem pa je slovensko delovno ljudstvo nujno izvajalo tudi svojo drugo zmago, ki jo bo zaznamovala ustava: zmago delovnega ljudstva nad izkoriščevalci.

Z ogromno večino je slovensko delovno ljudstvo izbralo svoje poslance za Ustavodajno skupščino, da potrdijo dosežene pridobitve in da pomagajo ljudstvu pri borbi za nove in nove uspehe, ki si jih bo izbojevalo na doseganih izkušnjah. Usodna povezanost jugoslovanskih narodov, bratska skupnost slovenskih narodov, skupnost interesov družbene naprednih sil, enotnost Osvobodilne fronte — to so največje izkušnje, ki jih je v svoji borbi za svobodo in neodvisnost ter v borbi za obnovo in izgradnjo pridobila slovensko ljudstvo pod vodstvom Komunistične partije.

S SEJE SVETA MINISTROV ZA ZUNANJE ZADEVE Sovjetska delegacija je mnenja, da mora biti tržaško ozemlje demilitarizirano in nevtralnno

New York, 14. nov. (Tass). Seji Sveta ministrov za zunanje zadeve je 13. novembra predsedoval Molotov. S sovjetske strani sta se razpravljala udeležila tudi Višinski in Gusev. Ministri so nadaljevali razpravljanje o členu 16. načrta mirovne pogodbe z Italijo, ki se tiče svobodnega tržaškega ozemlja.

Molotov je predlagal, naj bi začasna rešila na svobodnem tržaškem ozemlju ne ustanovi Varnostni svet, ampak Svet ministrov zunanjih zadev. Stalni svet svobodnega tržaškega ozemlja pa naj ustanovi Varnostni svet.

Couve de Murville je soglasal in dejal, da bi tak postopek ustrezal splošnim interesom in bi omogočil, da bi se na svobodnem tržaškem ozemlju čim prej uvedel začasni režim.

Bevin se je uprl takemu postopku, sklicujoč se na to, da Svet ministrov ni dolžan nositi odgovornosti za položaj v Trstu od dneva podpisa mirovne pogodbe z Italijo dalje.

Po izmenjavi mnenj je Molotov predlagal naslednje rešitve tega vprašanja: začasni režim mora ustanoviti Varnostni svet na predlog ministrov za zunanje zadeve.

Byrnes je smatral te predlog za sprejemljive, toda Bevin ni soglasal, vsled česar je ostalo to vprašanje odprto.

Svet ministrov je nato prešel k razpravljanju o francoskem načrtu statuta »Svobodnega tržaškega ozemlja«.

Molotov je poudaril, da se sovjetska delegacija omejuje samo na najnujnejše popravke v posameznih členih francoskih predlogov in se izjavila za ureditev pooblastil guvernerja svobodnega ozemlja, toda s pristavkom, da zadevne člene ni mogoče tolažiti na ta način, da bi se dovoljevalo guvernerjevo vmešavanje v tekoče zadeve svobodnega ozemlja. Sklenjeno je bilo, da se razpravljanje o tem predlogu odloži.

Sovjetska delegacija je predlagala, naj bi členu o demilitarizaciji svobodnega tržaškega ozemlja dodali, da se mora svobodno ozemlje tudi nevtralizirati.

Drugi del istega člena določa, da ne smejo biti nobene oborožene sile na področju svobodnega ozemlja, razen ako drugače odloči Varnostni svet. Sovjetska delegacija je predlagala, naj bi dodali določilo, da lahko Varnostni svet vzdržuje čete na svobodnem ozemlju samo v primeru, če je ogrožena nedotakljivost in neodvisnost »Svobodnega ozemlja«.

Byrnes je govoril o možnosti »nezadovoljstva in notranjih nemirov« v mejah svobodnega ozemlja, pri čemer je dal razumeti, da mora v takih primerih Varnostni svet tja poslati čete.

Bevin je zahteval odločitev, da bi lahko predlog proučil.

Sovjetska delegacija je nato predložila vrsto redakcijskih popravkov za člene, ki določajo pooblastila guvernerja. »Guvernerja pooblastila je treba točneje določiti,« — je dejal Molotov. Guverner ne sme imeti pooblastila, da bi razveljavil kakršnokoli zakonsko odredbo. To ne bi ustrezalo demokratičnim načelom, ki smo jih vsi priznali kot nujno potrebna za zakonodajno oblast na demokratičnih načelih.

Byrnes je govoril o možnosti »nezadovoljstva in notranjih nemirov« v mejah svobodnega ozemlja, pri čemer je dal razumeti, da mora v takih primerih Varnostni svet tja poslati čete.

Bevin je zahteval odločitev, da bi lahko predlog proučil.

Sovjetska delegacija je nato predložila vrsto redakcijskih popravkov za člene, ki določajo pooblastila guvernerja. »Guvernerja pooblastila je treba točneje določiti,« — je dejal Molotov. Guverner ne sme imeti pooblastila, da bi razveljavil kakršnokoli zakonsko odredbo. To ne bi ustrezalo demokratičnim načelom, ki smo jih vsi priznali kot nujno potrebna za zakonodajno oblast na demokratičnih načelih.

Byrnes je govoril o možnosti »nezadovoljstva in notranjih nemirov« v mejah svobodnega ozemlja, pri čemer je dal razumeti, da mora v takih primerih Varnostni svet tja poslati čete.

Bevin je zahteval odločitev, da bi lahko predlog proučil.

zakonodajno oblast na demokratičnih načelih.

Byrnes se je skliceval na izredne razmere v Trstu in je skušal opravičiti izredna pooblastila za guvernerja svobodnega ozemlja. Vztrajal je na tem, naj bi imel guverner upravo nad policijskimi silami, in je trdil, da v nasprotju s primeru guverner ne bi mogel izvrševati svojih poslov.

Molotov je v svojem govoru poudaril, naj bi se guverner ne bavil kot predstavnik Varnostnega sveta z vsakdanjimi vprašanji sporov in spletk. V nasprotju s primeru bi bila nevarnost, da bodo zavedle podrobnosti in nesporazumi »guvernerja na drugovrstna vprašanja in da se bo vanje zapletel tudi Varnostni svet. Prav zato, ker predstavlja guverner mednarodno organizacijo, bi bilo želeli, da se ne vmešava v podrobnosti vsakdanjega življenja v Trstu.

Nato je predlagal Byrnes tako redakcijsko člena, ki bi dajala guvernerju svobodnega ozemlja možnost, da dela vse po svoji uvidenosti. Na to je Molotov pripomnil: »Z drugimi besedami, guverner bi bil odgovoren za vse krajevne zadeve — velike in male. Ali ne bi prenesli del njegovih pravic na oblast? Molotov je tudi zaprosil pojasnila, kaj bodo v takih primerih delali krajevni organi.

Couve de Murville je zagovarjal francoske predloge načrta statuta svobodnega ozemlja.

Bevin je izjavil, da mu ni jasna formulacija vrste vprašanj, ki so navedena v predlogih sovjetske delegacije. Zahteval je od Molotova pojasnila. Pri tem se je spustil Bevin v glavem v področju medsebojnih odnosov »guvernerja in organov policije. Tako je n. pr. vprašal, kako naj prišče policija svobodnega ozemlja na osnovi sovjetskih predlogov upravnemu svetu ali guvernerju, o čemer je bil imel guverner pravico odstaviti šefa policije itd. Molotov je potrpežljivo dajal pojasnila.

Pred koncem seje se je pokazalo, da delegaciji ZDA in Veliki Britanije nečeta pristati na sovjetske predloge. Se več Byrnes je izjavil, da ni koristno, ker ni sporazuma v vprašanju statuta svobodnega tržaškega ozemlja, razpravljati o drugih vprašanjih, ki so ostala nerešena.

Seja je bila predčasno končana. anglo-ameriški tisku pa se nudi nova možnost, da dvigne krk, da bo oženjati zastala.

Jutri bo ožji sestanek Sveta ministrov za zunanje zadeve.

je beloruski delegat dejal: »Izsilni priključitev bi pomenilo oddaljšati se od načela mednarodnega skrbništva, ki je proglašeno v statutu, in izpodkopati ugled organizacije ZN v obeh svetovni javnosti.«

Samo delegatu Velike Britanije se je zdelo unestno odčitno podpreti imperialistične zahteve Južnoafriške unije. Ne glede na običilo stvarnih podatkov o vladanju z Likoviko in rasnem razlikovanju v Južnoafriški uniji je izjavil, ne da bi svojo izjavo podprl, da ravno domačini tega ozemlja živijo v blagostanju in da sami želijo biti priključeni k Južnoafriški uniji. Britanski delegat je izjavil, da mora Generalna skupščina »biti hvaležna« Južnoafriški uniji, ker je dala priložnost za razpravo o tem vprašanju. Dejal je, da ima britanski dominijski pravico odkloniti skrbništvo organizacije ZN nad Južnoafriško, ki se upravlja na osnovi mandata bivšega Društva narodov.

Ohrabren zaradi te zaščite je južnoafriški delegat maršal Smuts izjavil, da vodi govorilni proti priključitvi Južnoafriške unije k Južnoafriški uniji »z namenom propagandne«, in je poudaril, da vlada Južnoafriške unije nima namena, priznati sklepa Generalne skupščine v tem vprašanju. »Če Generalna skupščina ne bo sprejela sklepa o priključitvi Južnoafriške unije k Južnoafriški uniji, bomo kljub temu še nadalje upravljali to ozemlje kot sestavni del unije,« je dejal.

Maršal Tito je obiskal pionirsko, rudarsko in metalurško razstavo

Beograd, 16. nov. Maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je dopoldne v družbi ministra v zvezni vladi Milovana Djilasa obiskal pionirsko razstavo v poslopju Akademije znanosti ter rudarsko in metalurško razstavo v prostorih beograjske tehnične fakultete.

Ob prihodu na pionirsko razstavo sta maršala pozdravila predstavnika sekretarijata Centralnega sveta Ljudske mladine Jugoslavije Slavko Komar in Stana Tomašević s člani sekretarijata mestnega odbora Ljudske mladine. Pri vstopu v razstavne prostore je sprejel maršala odred pionirjev, pozdravil pa ga je načelnik štaba tretje pionirske čete 1. rajona Lazar Bakočević, ki je borec iz l. 1941 in ima odlikovanje za hrabrost.

Nato si je maršal Tito z zanimanjem ogledoval razstavljena pionirska dela, v slikah in modelih oblikovane narodne pripovedke, dogodke iz življenja velikih ljudi, knjige in časopise, malo pionirsko taborišče in druge razstavljene predmete. Po končanem ogledu oddelka za pionirski tisk in kulturo, ki prikazujejo v miniaturi modele hiš iz vseh naših republik, predor »Majevica«, most čez Taro in naše piamene, je maršal Tito napisal v knjigo obiskovalcev tele besede:

»Razstava je odlično pripravljena; naši mladi organizatorji razstave zares odlično predstavljajo najmlajšo generacijo Jugoslavije. — Tito.«

Pri prihodu in odhodu je maršala Tita pristočno pozdravila velika množica meščanov, ki so se zbrali pred poslopjem Akademije znanosti.

Maršal Tito je nato v družbi ministra Milovana Djilasa obiskal rudarsko in metalurško razstavo.

Pri vstopu v poslopje tehnične fakultete, kjer je razstava, so ga sprejeli ministri za rudarstvo v zvezni vladi Banja Andrejev ter njegova pomočnika Popović in Dular. V avli, na stopnicah in galerijah ter v razstavni prostorih so stotine študentov priredile maršalu navdušene manifestacije, ki so trajale ves čas, dokler je bil maršal na razstavi.

Maršal si je z zanimanjem ogledal vse razstavljene predmete in pravice.

Spremljan od burnega vzkljajanja študentov, ki so se v velikem številu zbrali v avli in na hodniku, je maršal Tito nekaj časa ostal pred fakultetnim poslopjem, kjer si je ogledoval razstavljene predmete. Med tem časom mu je velika množica meščanov in študentov prirejala pred poslopjem navdušene ovacije.

Brezuspešni razgovori o pravicah in dolžnostih tržaškega guvernerja

New York, 14. nov. (Tass). Današnji seji Sveta ministrov za zunanje zadeve je predsedoval Byrnes. V imenu Sovjetske zveze so seji prisostvovali Molotov, Višinski in Gusev.

Ministri so nadaljevali razpravo o predlogu statuta svobodnega tržaškega ozemlja. Na seji so najprej razpravljali o popravkih, ki jih je predlagala dan prej sovjetska delegacija glede na francoski predlog statuta svobodnega ozemlja. Sovjetska delegacija je še nadalje potrpežljivo pojasnjevala neobhodno potrebo teh popravkov, da bi se zavarovala osnovna demokratična načela.

Težnja sovjetske delegacije, da bi prišlo do sporazumne rešitve, ni našla na potrebo razumevanje drugih delegacij. Omeniti je treba, da so prinesli newyorški jutranji listi še pred pričetkom seje Sveta ministrov očitveno inspirirane izjave, da delegaciji ZDA in Veliki Britanije odklanjata sovjetske popravke.

Na današnji seji so razpravljali o guvernerjevih pravicah. Pri tej priložnosti sta kazali delegaciji ZDA in Veliki Britanije preveliko in sumljivo zanimanje za odnos guvernerja in policijskih sil svobodnega ozemlja.

Glede sovjetskih predlogov v zvezi s francoskim predlogom je Byrnes pripomnil, da guverner ne bi imel dovolj oblasti, če sprejmejo te predloge. Vse vprašanje je v tem, je rekel Byrnes, kdo bo kontroliral policijo ali enote, ki bodo opravljale dolžnosti policije. Če obvezno guvernerja, da skrbi in vzdržuje javni red, obenem pa mu ne dajemo nikakršnih sil, s katerimi bi lahko uvedel tak red, si ne morem zamisliti, kako naj izpolnjuje svoje dolžnosti.

Molotov je pojasnil stališče sovjetske delegacije in je dejal, da sovjetska delegacija ne smatra svojih predlogov za dokončne, toda na temelju sklepa, ki ga je sprejel Svet ministrov za zunanje zadeve, mora biti zakonodajna in izvršna oblast v Trstu zgrajena na demokratičnih načelih. Ustvariti ne smemo takega položaja, da bi imel izvršna oblast dejansko v rokah guverner. V normalnih okoliščinah in v skladu s statutom, ki ga je sprejel Varnostni svet, morajo izvajati izvršna oblast organi svobodnega tržaškega ozemlja, ki bodo izvoljeni na demokratičen način. Drugačen pa bi bil položaj, če bi nastal tak izreden položaj, da bi bili v nevarnosti statut, nedotakljivost ali pa neodvisnost svobodnega ozemlja. V takem položaju mora imeti guverner možnost, da podvzame po svoji tvi-dovernosti potrebne ukrepe in poda Varnostnemu svetu o tem poročilo.

S tega stališča sovjetske delegacije, je nadaljeval Molotov, pa je možno izvesti potreben zaključek glede policije. Kakor v vseh drugih demokratičnih deželah mora biti policija svobodnega tržaškega ozemlja podrejena organom izvršne oblasti, ki bodo izvoljeni na demokratičnih načelih, kakor je to primer v vseh demokratičnih državah. Samo v izrednih primerih, kadar se mora guverner neposredno vmešati, lahko prevzame upravo nad policijo in razpolaga z

Južnoafriška unija v nasprotju z načeli organizacije Združenih narodov Grožnje južnoafriškega delegata Smutsa

New York, 15. nov. (Tass). Zahteve južnoafriške vlade po priključitvi Južnoafriške unije k drugi državi, ki je sposobna pošteno in častno izpolniti obveznosti, ki jih nalagajo načela in duh statuta organizacije ZN.

Beloruski delegat Smigov, ki je temeljito skritiziral predložene osnutke sporazuma o skrbništvu nad nekdanjimi mandatskimi ozemlji, je poudaril nujni značaj skrbništva nad temi ozemlji in pobijal razloge delegatov nekaterih mandatskih dežel, ki trdijo, da je prenos nekdanjih mandatskih dežel pod oskrbištvu odvisev od njihove dobre volje. »Mandatsna ozemlja morajo priti pod skrbništvo brez nadaljnjega odlašanja,« je dejal Smigov, »če mandatsne države nečije kršiti duha in besedila statuta organizacije ZN, ki so ga podpisale.« V zvezi z zahtevami Južnoafriške unije glede na Južnoafriško Afriko

sličnega ostankom suženjstva. Taka komisija bi imela vso pravico sprožiti vprašanje priključitve tega ali onega ozemlja k drugi državi, ki je sposobna pošteno in častno izpolniti obveznosti, ki jih nalagajo načela in duh statuta organizacije ZN.

Beloruski delegat Smigov, ki je temeljito skritiziral predložene osnutke sporazuma o skrbništvu nad nekdanjimi mandatskimi ozemlji, je poudaril nujni značaj skrbništva nad temi ozemlji in pobijal razloge delegatov nekaterih mandatskih dežel, ki trdijo, da je prenos nekdanjih mandatskih dežel pod oskrbištvu odvisev od njihove dobre volje. »Mandatsna ozemlja morajo priti pod skrbništvo brez nadaljnjega odlašanja,« je dejal Smigov, »če mandatsne države nečije kršiti duha in besedila statuta organizacije ZN, ki so ga podpisale.« V zvezi z zahtevami Južnoafriške unije glede na Južnoafriško Afriko

»V imenu jugoslovanske delegacije izjavljam, da odločno nasprotujemo predlogu južnoafriške delegacije o priključitvi ozemlja Južnoafriške unije k Južnoafriški uniji. Noben predstavnik OZN v tej komisiji se ni izjavil za ta predlog. Slišali smo tudi izjave različnih delegacij proti predlogu Južnoafriških predstavnikov. Te izjave vsebujejo nekatere neprijetne resnice o dejanskih razmerah na ozemlju, čigar priključitev zahteva Južnoafriška unija. Ta predlog ni v skladu s duhom niti z načeli Ustanovne listine Združenih narodov. Pomagati moramo odvisnim ozemljem, da bi dobila režim, ki bi preoblikoval zagotovil kulturni razvoj. Vse moramo napraviti, da bi prišli novo razdobje v življenju kolonialnih ljudstev in na ta način pomagali v njihovem socialnem, kulturnem, gospodarskem in političnem razvoju, kakor tudi pri njihovih stremeljenjih po samoupravi in neodvisnosti.

Ameriški vojaki so sežgali vse listine iz zaplenjenega Ljudskega doma

Trst, 16. nov. (Tanjug). Ameriški vojaki so pred dvema dnevoma sežgali v ulici Seegli vse arhive, knjige, brošure, časopise in drugi material, ki so ga odpejali iz zaplenjenega Ljudskega doma v Gorici, večkrat pa so nemški ujetniki pod nadzorstvom ameriških častnikov odvažali iz Ljudskega doma vse premičnine, ki jih ljudske organizacije, ko so se morale umakniti, niso mogle odpeljati s seboj. — Ameriške oblasti so se polastile vseh teh nepremičnin, čeprav so bila za sebnost last slovenskih in italijanskih antifašističnih kulturnih, socialnih in gospodarskih organizacij.

peljala tovarišico Marijo Dugarjevo, doma iz Ročinja pri Kanalu, ki je že v osmem mesecu nosečnosti. Kom jim je dejala, da se ne more ganiti, so ji zagrozili, da bodo aretirali vso družino, če jim ne bo hotela slediti. Naložili so jo na svoj jeep in jo še sto noč odpeljali v goriske zapore.

Obsodba civilnega policista, morilca dveh mladeničev

Trst, 15. nov. Danes se je pričela sodna razprava proti civilnemu policistu Emiliju Balislavu, morilcu dveh tržaških mladeničev Giuseppa Caverlizza in Marija Rosa, ki sta padla pod njegovimi strelji v gostinji »Mondo nuovo« pri Sv. Jakobu 16. decembra 1945. Obtoženec je v tej gostinji streljal na večjo skupino ljudi in jih tudi več ranil.

Dopoldne je sodišče zaslišalo obtoženca in več obremenilnih prič. Obtoženec se je izgovarjal, da se ne spominja, da bi streljal, toda obremenilne priče se popolnoma strinjajo v svojih izjavah, ki dosežajo njegovo krivdno.

Po zaslišanju vseh obremenilnih prič čin govoru branitelja je spoznalo sodišče obtoženega Emilija Balislava krivega dveh umorov in ga je obsodilo na 20 let zapora, izključitev iz vseh javnih služb in na povračilo vseh stroškov.

Neprestane aretacije v kanalskem okraju

Trst, 16. nov. (Tanjug). V kanalskem okraju se že več kot mesec dni dogajajo vsak dan aretacije Slovencev. Ni je skoraj eno, da ne bi civilna policija vrhla v eno ali drugo vas in odpeljala številne prebivalce, ki jih takoj zapre. Nekateri izpustijo sicer na svobodo po prvem zaslišanju, druge pa odpremojo v goriske zapore. Značilno je, da so aretiranci člani antifašističnih organizacij in predvsem član: raznih odborov množičnih organizacij in ljudske oblasti. Med aretirance so tudi žene in dekleta. Niti nosečim ženam ne priznavajo. V noči 13. t. m. je civilna policija aretirala in s silo od-

Ukrajinski delegat Vojna je govaril tja v en dan, da je danes zvelo težko ugotoviti ostro razliko med hranilnimi in industrijskimi olji. Nič čudnega ni, če se v teh okoliščinah sliši, da so v argentinski industriji pokurili 1,200.000 ton pšenice in 1,500.000 ton jedilnega olja kot gorivo, kakor je povedal argentinski delegat sam, ko se je pritoževal zaradi pomanjkanja goriva.

Delegat Velike Britanije je pripomnil, da v času, ko predstavnik Unre La Guardia poziva Američane, naj več pomagajo stradajočim dežlam, zahteva pivovarški trust v New Yorku ugotoviti prepovedi o uporabi žita za varjenje piva.

Značilno pa je, da se je večina tistih, ki so se udeležili debate, celo tistih, ki so poudarjali pomanjkanje hrane, omejila na splošno govoricenje, izogibajoč se praktičnih strani tega vprašanja.

Sovjetski delegat Gromiko je predložil odboru praktičen program za delo. Poudaril je, da se zaradi izredne potrebe nekaterih dežel, izvoz žita

Neenako razdeljevanje svetovnih virov prehrane vzrok bede in lakote

New York, 15. nov. (Tass) Odbor št. 2 (ekonomska in finančna vprašanja) je nadaljeval razpravo o položaju prehrane. Generalni tajnik izrednega mednarodnega prehrabenege sveta Fitzgerald, ki je poročal o tej zadevi že 7. novembra, je 10. t. m. dopolnje odgovarjal na vprašanja delegatov. Kakor takrat, tudi sedaj ni mogel predlagati nobenega praktičnega ukrepa, kako in s čim bi mogla pomagati mednarodna organizacija, ki jo zastopa, pri reševanju problema prehrane.

Izredni prehranjevalni svet je bil ustanovljen preteklo leto. Predlagali so, naj bi svet pomagal proučiti svetovne vire prehrane in organizirati njeno razdelitev tako, da bi najprej pomagali najpotrebnejšim državam. Kljub temu delo sveta ni prešlo nikdar splošnih izjav. Se več, splošno znano je, da je svet večkrat usmeril pošiljke hrane v dežele, ki so uporabljale proizvode v industrijske namene, med tem ko so druge dežele trpele lakoto.

Ko je poljski delegat vprašal, če se jedilne masloče uporabljajo v industrijske namene, je kitajski in ukrajinski delegat, ki našla mnogo

Neenako razdeljevanje svetovnih virov prehrane vzrok bede in lakote

govoril tja v en dan, da je danes zvelo težko ugotoviti ostro razliko med hranilnimi in industrijskimi olji. Nič čudnega ni, če se v teh okoliščinah sliši, da so v argentinski industriji pokurili 1,200.000 ton pšenice in 1,500.000 ton jedilnega olja kot gorivo, kakor je povedal argentinski delegat sam, ko se je pritoževal zaradi pomanjkanja goriva.

Delegat Velike Britanije je pripomnil, da v času, ko predstavnik Unre La Guardia poziva Američane, naj več pomagajo stradajočim dežlam, zahteva pivovarški trust v New Yorku ugotoviti prepovedi o uporabi žita za varjenje piva.

Značilno pa je, da se je večina tistih, ki so se udeležili debate, celo tistih, ki so poudarjali pomanjkanje hrane, omejila na splošno govoricenje, izogibajoč se praktičnih strani tega vprašanja.

Sovjetski delegat Gromiko je predložil odboru praktičen program za delo. Poudaril je, da se zaradi izredne potrebe nekaterih dežel, izvoz žita

Neenako razdeljevanje svetovnih virov prehrane vzrok bede in lakote

govoril tja v en dan, da je danes zvelo težko ugotoviti ostro razliko med hranilnimi in industrijskimi olji. Nič čudnega ni, če se v teh okoliščinah sliši, da so v argentinski industriji pokurili 1,200.000 ton pšenice in 1,500.000 ton jedilnega olja kot gorivo, kakor je povedal argentinski delegat sam, ko se je pritoževal zaradi pomanjkanja goriva.

Delegat Velike Britanije je pripomnil, da v času, ko predstavnik Unre La Guardia poziva Američane, naj več pomagajo stradajočim dežlam, zahteva pivovarški trust v New Yorku ugotoviti prepovedi o uporabi žita za varjenje piva.

Značilno pa je, da se je večina tistih, ki so se udeležili debate, celo tistih, ki so poudarjali pomanjkanje hrane, omejila na splošno govoricenje, izogibajoč se praktičnih strani tega vprašanja.

Sovjetski delegat Gromiko je predložil odboru praktičen program za delo. Poudaril je, da se zaradi izredne potrebe nekaterih dežel, izvoz žita

Ob uspehih novembrskega tekmovanja opravljamo nekatere napake

29. t. m., ob tretji obletnici zgodovinskih odlokov AVNOJA in ob prvi obletnici proglativne Republike, bodo razvidni rezultati napredov delavcev in nameščenecv Jugoslavije za povečanje proizvodnje, rezultati novembrskega tekmovanja v industriji, gradnjah, prometu in drugih panogah našega gospodarstva. Ob proglativni rezultatu pa bo tudi podeljena zastava Glavnega odbora ESZDNJ zmagovalcu tega tekmovanja.

Ceprav je bilo prvomajsko tekmovanje, v katerem je naš delavski razred dosegel velike uspehe, polno bogatih izkušenj, ki so si jih naši delavci, tehničarji in upravni voditelji pridobili v svojem delu, se je v prvem tromesečju novembrskega tekmovanja sdelo, da bo to tekmovanje zastajalo za prvomajskim. V nekaterih podjetjih so bili uspehi prvega tromesečja novembrskega tekmovanja manjši.

Krivda ni toliko na našem delavstvu, ki se je z velikim navdušenjem vključilo v prvomajsko tekmovanje in je tudi pozneje ponovno dokazalo, da je postalo tekmovanje način njegovega dela, da se zaveda, da tekmovanje krepi našo ljudsko državo in utrjuje oblast delovnega ljudstva, kolikor v organizaciji tekmovanja, v njegovih hibah in nepravilnostih. Vodilni tehničarji in upravni organi kakor tudi sindikalne podružnice se niso povsod v polni meri zavedali, da zavise rezultati tekmovanja — t. j. povišane količina proizvodov, izboljšanje kvalitete izdelanih proizvodov, zmanjšanje stroškov, — predvsem od pravilne organizacije, v kateri pa je potrebno tesno sodelovanje tako uprav in tehničnih organov kakor tudi sindikalnih podružnic in delavstva samega. To je prvomajsko tekmovanje samo najbolje pokazalo — toda teh izkušenj, pomanjkljivosti in pridobitev, nismo dovolj izrabili v prvem tromesečju novembrskega tekmovanja. Redki so bili primeri, ko se je vse podjetje okrogilo z izkušnjami v lastni in drugi proizvodnji, redkoke je agitacija in propaganda izvršila svojo dolžnost.

Kjer so sindikalne organizacije zanemarjale kulturno-prosvetno delo in politično aktivizacijo v svojih podjetjih, tam tudi niso popularizirale proizvodnih nalog podjetja niti proizvodnega načrta. Pomanjkanje zavesti pri nekaterih sindikalnih funkcionarjih, da je vsakodnevno politično delo eden prvih pogojev za uspešen razvoj tekmovanja, je bilo tudi vzrok, da ni prišlo v zavest vsakega delavca in nameščenca, da je tekmovanje, povečanje proizvodnje, stalna oblika našega dela, ki bo privedla do blagostanja vsakega posameznika in vsega delovnega ljudstva. Posledica tega je bila tudi, da so bili redko sklicani sestanki zaradi skupnega postavljanja nalog, kjer bi si posamezniki napovedovali tekmovanja, kjer bi tisti, ki so dosegli večje uspehe, seznanjali tudi ostale s svojimi izkušnjami in metodami dela. Tudi sestansi niso imeli pri tem vidne vloge. Malokje je bil v stenošas populariziran uspeh posameznikov, objavljene obveze posameznikov, prekoračene norme itd. Zaradi takih pomanjkljivosti ni moglo zajeti tekmovanje vseh, ki so zaposleni v posameznih podjetjih in se je omejilo na posameznike, ki so se s svojim poštovnim delom izpolnjevali tekmovalni nprvo.

Medtem ko je prvo tromesečje novembrskega tekmovanja trpelo zaradi omenjenih hib, so bili v drugem doseženi znatnejši uspehi, ki so porok da ho to temovanje preseglo prvomajsko. Poleg objektivnih težav (pomanjkanje sirovine, strojnih delov, mazil itd.), ki otežkočajo še večje uspehe, pa tudi v tem tromesečju niso bile odstranjene vse napake, ki zavirajo tekmovalni polet naših delavcev.

Kakor v prvem tromesečju nekateri naši tehničarji in upravni voditelji niso sodelovali pri tekmovalnih načrtih, tako tudi v tem tromesečju v takih podjetjih ni bilo enotnega vodstva ali sodelovanja med upravami in sindikalnimi podružnicami. Nekateri funkcionarji podružnicnih uprav niso razumeli vodilne vloge sindikalne organizacije pri vodstvu in organizaciji tekmovanja. Posledice tega nerazumevanja vloge sindikata pri vodstvu tekmovanja je bila samovolja organov, ki sodelujejo pri sindikatu. Tako so namesto podružnične uprave neposredno odgovarjale za tekmovanje in v nekaterih primerih delale brez kontrole in pomoči podružnične uprave tekmovne komisije. Druge pa so zaradi nepoznanja svojega dela tekmovne komisije popolnoma zanemarile svojo dolžnost in so morale podružnične uprave opravljati njihove posle. S tem so se, jasno, spuščale v vsakršne

podrobnosti in zaradi tega zanemarile svoje prve in splošne naloge v tekmovanju.

Po novno je treba poudariti, da so tekmovne komisije, ki jih sestavljajo najboljši udarniki, najboljši inženirji itd. in jim predseduje, predsednik, ki je član sindikalnega odbora, organ podružnične uprave. Predsednik tekmovne komisije poroča podrobno o dejavnosti na njenih izrednih in rednih sejah o delu tekmovne komisije. Tudi pri proglativni udarnikov in rezultatov tekmovanja tekmovna komisija samo predlaga, končno pa odloča uprava podružnice. Tam, kjer so sindikalni funkcionarji pravilno vodili delo podružnične uprave in tekmovne komisije kot njenega organa, organizacija in potek tekmovanja nista trpela in je danes zbiranje podatkov mnogo lažje in enostavneje.

Resna ovira za še boljše rezultate v Novembrskem tekmovanju pa je bilo poleg objektivnih težav tudi pomanjkanje tehničnih in higijskih zaščitnih naprav v mnogih obratih. Nekateri tehničarji in upravni voditelji obratov so pokazali popolno nerazumevanje za izpolnjevanje predpisanih ukrepov, češ da primanjkuje denarnih sredstev, materiala ali delovne sile. Tako je n. pr. obotelo v nekem obratu Kemične tovarne v Mostah okoli 95 odstotkov tam zaposlenih delavcev ker uprava ni izvedla tehnično-higijske zaščite dela. Jasno je, da so take pomanjkljivosti v tem primeru tudi kršitev odlokov in spekecije dela, ne samo onemogočajo tekmovanje, ampak tudi zatirajo in ogrožajo delo celotne proizvodnje.

Z uvedbo norm in akordnega plačevanja, ki je bilo uvedeno skoraj v vseh obratih in pri vseh delih, so bili organizaciji in poteku tekmovanja zagotovljeni uspešni rezultati. Toda tudi v tem primeru je oklevanje nekaterih upravnih in tehničnih vodstev, da bi uvedli odgovarjajoče spetne norme, zaviralo tekmovalni polet med delavci. Uprava tekstilne tovarne v Laskem, kjer so dobili v predelavo tekstilno sirovino, ki se je v morju pokvarila, je n. pr. vztrajala pri istih normah, kot jih je uvedla pri prvotno sirovini. Tako odloča o normah, kjer je predvsem potrebno skupno sodelovanje uprav in delavstva, je resna ovira tekmovanja in vseh proizvodnji. Tudi pri akordu so bile zaradi slabega sodelovanja vodstev in delavstva storjene nekatere napake. Delavstvo pri gradnji ceste Jezica — Ljubljana n. pr. ni moglo doseči norme, ker je bila postavljena previsoko, in s tem tudi ne višjega zasluga z racionalizacijo dela, temveč šele z naporom, tudi 16-urnim delovnim delom. Nasprotno takim primerom, kjer uprava postavlja norme brez sodelovanja delavstva, pa so drugi, ki prav tako vodijo v škodljive vztrajnosti, kjer so upravni odklanjali sodelovanje pri postavitvi norm, češ da je to delo sindikata. Ob vsem tem ni treba ponovno poudarjati, da so taki in podobni pojavi škodljivi v proizvodnji in tudi utrljivo v tekmovanju.

Končno imamo težkoče, kjer n. pr. podjetja in ustanove niso vodile dnevnega pregleda v proizvodnji, delu, odnosno tekmovanju, kar je predpogoj za uspešen potek tekmovanja in njegove evidence. Tudi pomanjkanje skrbi za delavstvo kot n. pr. slaba in nezdrava stanovanja nekaterih gradbenih delavcev, ki še danes prenočujejo po zaslino zbitih barakah ali skednjih, ko prihajajo delavci nekje vs izrpani tudi po 10 km daleč, ali vprašanje delavskih kuhinj, zavira tekmovalni duh in polet v nekaterih vejah naše gospodarstve delavnosti. Naša dolžnost je, da ob vseh velikih uspehih, ki so jih naše delovne množice dosegle v Novembrskem tekmovanju, opravljamo vse pomanjkljivosti in napake, ki ovirajo delovni polet širokih delovnih množic, ter tako omogočimo uspešno izpolnjevanje nalog, ki smo si jih sami postavili. To je obenem tudi najvažnejša naloga našega nadaljnega tekmovanja.

Ob izkustvih, pridobljenih v Novembrskem tekmovanju, ki je kljub omenjenim napakam pokazalo ogromne uspehe, moramo še naprej razvijati delovni polet in napredek, ki so ga naši delavci dosegli. Pri naporih za vedno večjo proizvodnjo in delovno disciplino, pri udarniskem delu naših delavcev, ki so najtrdnjeje jamstvo industrializaciji in napredku naše države, je Novembrsko tekmovanje velika vzpodbuda za nove uspehe v nadaljnjih tekmovanjih. To pomeni, da je postavilo trdne temelje našemu novemu delu in napredku.

Velik odmev sovietskega predloga na zasedanju Združenih narodov o omejitvi oboroževanja

New York, 15. nov. (Tass). Sovjetski predlog o splošni omejitvi oborožitve in prepovedi uporabljanja atomske energije v vojne namene je bil postavljen na dnevni red Generalne skupščine in bode o njem kmalu razpravljali v odboru št. 1. Odlašanje dela odbora št. 1, ki so ga pospeševale nekatere delegacije, da bi zavlekle razpravo o spremanju novih članov v organizacijo ZN, ni moglo zmanjšati zanimanja za ta nadvse važni problem. To potrjujejo številni komentariji tiska o govoru šefa sovietske delegacije Molotova na banketu v čast Združenim narodom, v katerem se je spomnil na sovjetske predloge.

Govor Molotova je glavni predmet številnih komentarjev tiska in razgovorov v Generalni skupščini.

Številni listi so pisali, da je splošno zmanjšanje oborožitve popolnoma izvedljiva naloga. To poudarja posebno »New York Sun«. Ameriški tisk se je ponovno pritoževal, da je Sovjetska zveza in ne Amerika tista, ki daje pobudo za splošno omejitve oborožitve. Da bi omilil odmev na to kritiko je predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve in član ameriške delegacije Connally včeraj izjavil novinarjem, da Združene države že več let brez uspešno oznanjajo idejo razorožitve. Poudarjajoč, da ZDA pozdravljajo pripravljeno za sodelovanje, ki ga kaže Sovjetska zveza, je Connally seveda zaključil svojo izjavo z besedami: »Ne bomo se razorožili, dokler bodo ostale velesile oborožene.«

Poudarjajoč, da je bila Sovjetska zveza poleg pobude tudi pripravljena priti ameriški delegaciji naproti, da bi

Doslej skoro 4 milijone za poplavljenca v Albaniji

Beograd, 15. nov. Za poplavljenca v Albaniji so prejeli danes preko Poštne hranilnice in bagajne »Borbe« 215.089,50 din. Med drugimi so prispevali: uredništvo »Politike« 30 tisoč din, Narodna milica mesta Beograda 25.905 din, AFZ prvega rajona Beograda 20.000 din, Vojno politična šola v Beogradu 10.466 din, Zveza bančnih, zavarovalnih in privatnih nameščenecv in trgovskih pomočnikov v Zagrebu 10.000 din.

V množični akciji za pomoč brat-ski Albaniji so doslej zbrali skupaj 3.816.708,75 din.

V Zagrebu so zbrali v enem dnevu nad 60.000 din

Zagreb, 14. nov. Na pobudo Ljudske fronte Hrvatske se je pričela v Zagrebu zbirka za ponesrečence v Albaniji. Doslej so v enem samem dnevu zbrali 60.235 din.

Zahvala albanskih sindikatov

Tirana, 14. nov. Gl. odbor ESZDNJ, ki je poslal Glavnemu odboru albanskih sindikatov 2 milijona dinarjev kot pomoč za poplavljenca, je prejel naslednje brzojavke:

»V imenu delavskega razreda izražamo globoko zahvalo sindikalnemu pokretu in delavcem prijateljske in zavezniške Jugoslavije za veliko bratsko pomoč in pozornost našemu narodu, ki ga je zadel nesreča. Naši delavci in naš narod so ponosni in ganjeni, ker občitjuje v dneh trpljenja tako iskreno in globoko ljubezen delavcev in herojskih narodov nove Jugoslavije.

Naš narod vidi danes pri svojem velikem prizadevanju za graditve nove Albanije v tem bratskem koraku pravo izraz solidarnosti, ki ga stalno kaže Titova Jugoslavija, kakor ga je videl v nedavno končani osvobodilni borbi. — Odbor albanskih sindikatov. Tul. Jakova.«

Delo zvezne zakonodaje

Beograd, 16. nov. Zakonodajna odbora Ljudske skupščine FLRJ se bosta sestala 22. novembra, da pripravita zakonske predloge za tretje redno zasedanje skupščine. Odbora bosta zasedala od 2. do 7. in od 13. do 23. decembra. V prvem delu zasedanja bosta razpravljala o zakonskih predlogih: o avokatih, o vojnem tožilstvu, o inspekciji dela, o menih, o državnem proročstvu in o milici. V drugem delu zasedanja bodo prišli na dnevni red zakonski predlogi: o razlastitvi, o arbitraži, o neposrednih davkih, o prometnem davku.

Razen rednega zasedanja v decembru je določeno še izredno zasedanje v drugi polovici januarja. Na tem zasedanju bodo predloženi predlogi: o vladi FLRJ, o carinah, o posvojitvi, o skrbstvu, nato splošni del kazenskega zakonika in še nekateri drugi zakonski predlogi, med njimi verjetno tudi zakonski predlog o tedenem pravu.

Z druge strani se v Prezidiu Ljudske skupščine FLRJ vedno bolj organizira delo presojanja skladnosti zakonov in njihovega tolmačenja. Razen tega bo s pomočjo zakonodajnega sveta pri predsedstvu zvezne vlade začelo predsedstvo Prezidijskega delo za uvajanje spremenjenih in dopolnjenih zakonov, ki so bili izdani pred 6. aprilom 1941. Prvi tak zakon bo zakon o čeku.

Pričetek dela 4. plenuma Glavnega odbora ESZDNJ

Beograd, 16. nov. V velikih dvorani Delavskega doma v Beogradu se je danes sestal 4. plenum Glavnega odbora ESZDNJ. Zvezno vlado zastopa minister za delo Vicko Krstulović. Zborovanju prisostvuje tudi veliko število delegatov centralnih uprav, strokovnih zvez, pokrajinskih odborov iz vseh ljudskih republik, krajevskih sindikalnih svetov in delegati večjih mest iz vse države ter predstavniki sindikalnih podružnic večjih podjetij. Plenum je odprl predsednik Glavnega odbora ESZDNJ Djuro Salaj. Poudaril je važnost nalog, ki jih imajo sindikalne organizacije v l. 1947, ker bo v tem letu postalo gospodarstvo naše dežele narčno.

Nato so sprejeli ta-je dnevni red: 1. Načrtno gospodarstvo in naloge sindikatov; 2. množično kulturno delo sindikatov; 3. organizacijski problemi sindikatov; 4. socialno zavarovanje; 5. določitev proračuna za delavske poštinske domove in za sredsredovanje dela.

Nato je govoril podpredsednik Glavnega odbora ESZDNJ Voja Leković, ki je imel referat o načrtnem gospodarstvu in nalogah sindikatov.

Tekme za šahovsko državno prvenstvo

Zagreb, 16. nov. Prekinjene partije včerajšnjega kova: Firo je remiziral z Tomovičem. Kostić je elegantno premagal Milčiča.

Današnje v. kolo: Marković je bil prost. Dr. Vidmar je kot črni proti Milčiču stal nekaj slabše, potem pa je vzprizil napad ter zmagal z znatnim napadom. Obenistvo je pozdravilo njegovo zmago z burnim poskanjem. — Firo je napravil v otvoritvi proti Dr. Kalabaru težko napako in je komaj rešil remis. Gligorić je premagal Puca, ki se je danes slabo branil. Dr. Trifunović je dosegel važno zmago proti Rabarju. Božić je v kratki partiji elegantno premagal Subarića. Simonović je zmagal nad Bidevom. Partija Tomović-Tot se je končala remis.

Prekinjeni sta bili dve partiji: Vuković ima zmago proti Kostiću, inž. Tekavić pa je boljši proti inž. Kindiću.

Stanje po v. kolu je naslednje: Tot 3 in pol, Milčič 3 in pol, Tomović 3, Simonović 3, Božić 3, Gligorić 3, Trifunović 2 in pol, Vidmar 2 in pol, Puca 2 in pol, Vuković 2 in pol (I), Subarić 2 in pol, Bido 2, Marković 2, Rabar 2, Kalabar 1 in pol, Kostić 1 in pol (I), Tekavić 1 (I), Puc 1, Kindić 1/2 (I).

V VI. kolu bodo igrali: Puc-dr. Trifunović, Pirc-Gligorić, Tot-dr. Kalabar, inž. Tekavić-Tomović, Božić-inž. Kindić, Simonović-Subarić, Kostić-Bido, Bido-Vuković, Vuković, Marković-Milčič, Rabar je prost.

Za pomoč ponesrečenim v Albaniji

Slovenija je zbrala že nad 2 milijona dinarjev

Celjsko okrožje:		
Celje mesto:	din	
I. četrt	7.680	
II. četrt	2.300	
III. četrt	5.340	
Dom OF uslužbenci	590	
IV. četrt AFZ	600	
Cret	309	
Gimnazija Celje	200	
Nameščenci Nama	957	
Glava	500	
Lisce	525	
Babno-Medlog	1.070	
Spodnja Hudinja	546	
Celje okolica:		
Nameščenci pivovarne Laško	751	
Napropa Zalet	7.000	
Sin. okrajn. odbora Celje okol.	1.130	
Napropa Laško	5.000	
Okraj LO Celje okolica	5.000	
Okrajni OF odbor	2.000	
Konjice okraj:		
Teren Konjice	2.275	
Teren Zreče	1.500	
Sin. okrajnih uslužbencev	960	
Sin. trg. uslužbencev	2.074	
Teren Loče	1.077	
Teren Zeblove	400	
Sind. lesnih del Oplotnica	1.000	
Okraj Mozirje:		
Napropa Šostanj	5.000	
Napropa Mozirje	6.000	
Ljubljansko okrožje:		
Okrožni OF odbor	20.000	
Okraj Jesenice:		
Uslužbenci okraj. odbora	1.145	
UDB	450	
Sind. podr. fin. uslužbencev	80	
Okraj Kranj:		
Okrajni uslužbenci	1.555	
Pacienti na Gorniku	15.359	
Mestni odbor AFZ	2.000	
Okraj Kamnik:		
Okrajni uslužbenci	500	
Škofja Loka:		
Odbor AFZ	143	
Sindikati tovarne Talar	5.000	
Rakek okraj:		
LMS	270	
Sind. okrajnih uslužbencev	340	
Skupaj		2.024.785

Okrožje Maribor:	
Okrožni odbor OF	20.000
Okrožni komitet	10.000
Mestni odbor OF	15.000
Mestni komitet	5.000
Medstrokovni zvezni svet	10.000
Kolodvorska četrt OF	2.000
Magdalenska četrt OF	1.000
Stadenska četrt OF	1.000
Pobreska četrt OF	1.000
Težno četrt OF	1.000
Četrtr Radvanje	1.000
Uprava Vestnika	5.000
Sindikati Mlekopromet	100
Sindikat Vindiš, mlin	200
Sindikat fin. uslužbencev	208
Sind. kraj. pravosod. uslužb.	500
Delavci IV. Dolenc-Skrinjnar	600
4. zveza finančnih uslužbencev	157
2. zv. fin. uslužb. carinarica	300
Tovarna Zwati	500
Motoroil	600
Oetker tovarna	310
Steklariji sind.	400
Kraj. odbor kemič. delavcev	800
Kraj. odbor gosp. uprav. ust.	1.000
Sind. podr. okraj okolica	1.000
Kraj. odbor fin. uslužbencev	3.000
Dolenc Drago, Maribor	200
Kunst Vaclav, Maribor	100
Golob Franc, Maribor	100
Jazbec Franc, Maribor	50
Knez Stane, Maribor	50
Kovačič Milan, Maribor	50
Gajšek Rudi, Maribor	50
Verdonik Edo, Maribor	50
Verdonik Branka, Maribor	50
Babič Jože, Maribor	50
Babič Štefka, Maribor	50
Sušteršič Rado, Maribor	50
Škvarca Franc, Maribor	25
Albreht Boris	25
Dvijak Vilko, Maribor	30
Požar Ida, Maribor	25
Žele Miha, Maribor	20
Šarman Lev, Maribor	20
Bertoncelj, Maribor	20
Šiško Mirko, Maribor	20
Kunstelj Alojzij, Maribor	20
Spindler Gizela, Maribor	20
Zorko Ivan, Maribor	20
Sotler Darinka, Maribor	20
Rojšek Zinka, Maribor	20
Škriba Zofka, Maribor	20
OF odbor koroške četrti	200
Prebivalci Stolne ulice	720
Gerdovič Bruno, Maribor	150
Faifar Saša, Maribor	25
Kavarna Astoria, Maribor	199
Žitnik, Maribor	50
Hajšek, Maribor	50
Gorjup, Maribor	500
Slaščičarna Zvezda, Maribor	200
Šlovač, Maribor	200
Brišnik Zlata, Maribor	200
Vremec Stanko, Maribor	100
Grobjtn Franjo, Maribor	200
Zore Nada, Maribor	200
Vidovič Jože, Maribor	100
Uprava tvrd. Eger, Maribor	200
Vobnik-Robinšek, Maribor	100
Weiksl Stanko, Maribor	100
Podkugovšek Lado, Maribor	100
Mlinarič Jože, Maribor	200
Philhar Srečko, Maribor	200
Vicel Albreht, Maribor	50
Macun Anton, Maribor	50
Rak Kar., Maribor	100
Majolika, Maribor	50
Lah Ivan, Maribor	50
Tavčar Anton, Maribor	50
Foto Vlasta, Maribor	200
Dr. Karpin, Maribor	50
Trg. Lama, Maribor	500
Viplinger, Maribor	50
Janko A., Maribor	50
Matko Mirko, Maribor	50
Hoigerjan Anton, Maribor	50
Sraj, Maribor	30
Češki magazin, Maribor	20
Kovačič, Maribor	20
Ošek, Maribor	50
Simic, Maribor	50
Slaščičarna Ilih, Maribor	500
Paš, Maribor	50
Metrop, Maribor	20
Arzenšek, Maribor	20
Hotel Ore, Maribor	150
Novo mesto:	
Krško	10.000
Novo mesto	50.000
Kočevoje	3.000
Trebnje	4.000

Dolje objavljena zbirka 1.570.485,50	
Nadalje so prispevali:	
Sind. podr. v. min. za trg. in ind. LRS	7.322
Sind. podr. I. gospodinskih pomočnic Zg. St. Peter	115
Društvo slov. književnikov	100
DAP	10.000
Prebivalci terena Nebotičnik	11.430
Prebivalci terena Vrtača	4.586
Prebivalci terena Mestni trg	1.971
Prebiv. terena Napoleonov trg	2.640
Prebivalci terena Gradišče	1.250
Prebivalci terena Mirje	1.876
Člani sindikata TPD	1.000
Na sestanku aktiva OF četrti Center zbrano	744
Preb. terena V. četrti Šiška UDB za Ljubljano-mesto	1.796
Prebivalci I. terena četrti Bežigrad	3.184
Prebivalci II. terena četrti Bežigrad	2.299
Prebivalci III. terena četrti Bežigrad	1.687
Prebivalci IV. terena četrti Bežigrad	821
Delavci in nameščenci podjetja Jugopetrol	1.000
Trgovci in obrtniki četrti Bežigrad	850
Tov. Havliček Franc, Ljublj.	2.000
Nameščenci sind. podr. oddelka notranje uprave, Ljublj.	2.361
Prebiv. IX. terena četrti Vič	200
Prebiv. X. terena četrti Vič	200
Nameščenci podjetja Böhme	500
Delavci in nameščenci tvrdke Kos, Zidovska	450
Delavci in nameščenci podjetja Naglas	500
DFS, ravnateljstvo, podružn.	900
Delavci in nameščenci tovarne Lajovic	3.200
Del	

Zagotovitev finančnih sredstev za obnovo in izgraditev gospodarstva mora biti skrb vsega ljudstva

Osrednja naloga vse naše gospodarstvene politike mora biti skrb za dvig ljudske blaginje, odnosno za povečanje življenjske ravni delovnega ljudstva. Zato gre vse naše prizadevanje za to, da čim bolj povečamo proizvodnjo. Seveda pa tega cilja ne bomo mogli dosegati zgolj z vključevanjem novih delovnih moči v proizvodni proces, ker je na eni strani proizvodnja zmogljivost obstoječih podjetij omejena in ker je na drugi strani z zaposlitvijo še razpoložljivih delovnih moči dana meja, do katere lahko po tej poti dvignemo proizvodnjo. To mejo smo v industriji že več ali manj dosegli, kar nam kaže povprečje delovnih moči. Če bi torej skušali dvigniti proizvodnjo samo s povečanjem števila delovnih moči v proizvodnji, ne bi prišli daleč. Zato moramo ustvariti nove tehnološke pogoje za povečanje proizvodnje. Le če bomo z velikimi novimi investicijami v industriji omogočili, da bosta delavec in kmet pri enakem trudu proizvajala več in če bomo dosegli, da bo stroj nadomestil človeško delo, bomo ustvarili temelje za tak gospodarski razvoj in napredek, ki bo zagotovil resnično blaginjo delovnih množic. Zrtvovati bomo morali velika denarna sredstva za nove investicije, za napredek in razvoj kmetijske in industrijske proizvodnje. Mehanizirati moramo naše kmetijstvo in uvesti napredne in racionalne metode kmetijske proizvodnje ne podlagi strojne obdelave, selekcije kulturnih rastlin in živine, splošne uporabe umetnih gnojil in uspešne borbe proti škodljivcem in boleznim. Ko bomo kmetijstvo dvignili na take naprednejše temelje, bomo lahko z manjšim številom delovnih moči v kmetijstvu pridelali neperno več. S tem pa bomo obenem pridobili nove delovne moči za industrijsko proizvodnjo in ustvarili nove možnosti za razširjenje industrije. Število delovnih moči za nova in razširjena podjetja pa se bo še znatno povečalo, ko bomo z modernizacijo strojnih in drugih naprav z racionalizacijo celotnega proizvodnega postopka v industrijskih podjetjih in v razširjenem prometnih naprav omogočili delavcu, da bo pri enakem ali celo manjšem trudu dosegel večjo storilnost. Takrat bodo modernizirana in tehnično izpopolnjena podjetja, zlasti pa nova podjetja, zgrajena po načelih sodobne tehnike, lahko z manjšim številom delavcev proizvajala mnogo več kakor danes. Po tej poti se nam odpirajo neslutne možnosti za povečanje celotne proizvodnje, s tem pa tudi možnosti za dvig ljudske blaginje.

Ko bomo izgradili našo industrijo tudi v onih panogah, ki jih doslej nismo poznali ali so bile nezadostno razvite, nam ne bo več treba za drag denar kupovati v inozemstvu, česar nimamo, na drugi strani pa ne bomo prisiljeni na račun slabe prehrane širokih ljudskih množic izvažati v inozemstvo po strahotnih cenah naše kmetijske pridelke, kakor smo to delali v prejšnji Jugoslaviji. Navidezne presežke kmetijske proizvodnje bomo lahko ob razočem blaginji sumi potrosili. Poleg zadostnih količin živil za boljšo in izdatnejšo prehrano delovnega ljudstva, bomo vrhu tega lahko pridelali tudi potrebne industrijske rastline, ki služijo kot surovina naši industriji in smo jih morali doslej pretežno uvažati.

Ta cilj, če ga ne bomo dosegli, ker je to edina pot, po kateri bomo prišli iz današnjih težav, ki so posledica slabega gospodarstva v prejšnji Jugoslaviji in posledica opustitve, ki nam ga je prinesla vojna. Uspeh pa nam bo po tej poti zagotovljen, če bomo izpolnili dva osnovna pogoja: če bomo dosledno uveli načrtno gospodarstvo in če bomo zbrali zadostna sredstva za velike investicije, ki bodo potrebne za izvedbo gospodarskega načrta. O uvedbi načrtnega gospodarstva smo nedavno razpravljali na tem mestu. Danes pa ho-

čemo iznesti še nekaj misli v zvezi s finančnim vprašanjem. Za izgraditev naše industrije in za dvig kmetijstva bodo potrebna ogromna sredstva. V zvezi z vsakdo, ki misli, da se da vse to dosegati brez žrtve, zgolj z organizatoričnimi ukrepi. Dvig ljudske blaginje lahko ustvarimo le s trdim delom in žrtvami. V ljudski državi, kakršno imamo danes, je delovno ljudstvo pripravljeno za take žrtve, ker se zaveda, da dela zase in za srečo svojih otrok in ne za druge. Kakor si more posameznik — ne da bi izkoriščal človeka — ustvariti lasten dom in boljšo življenje le s trdim delom in s tem, da se odreče marsikateremu udobju, prav tako mora tudi naše ljudstvo trdo delati in doprinesiti žrtve, če si hoče ustvariti boljšo življenje v skupnem domu in če hoče biti popoln gospodar svoje usode.

Veliki načrti za izgraditev gospodarstva bodo prišli do izraza že v novem proračunu za prihodnje leto. V tem proračunu, ki bo večji od tekočega, bo znaten del izdatkov odpadel na investicije. Pri sestavi končnega proračunskega predloga je šlo prizadevanje za to, doseči čim večjo štednjo v administrativnih izdatkih, da se ustvarijo čim večje možnosti za nove investicije in izgraditev gospodarstva. Postavljeno je bilo načelo, da se morajo administrativni izdatki kriti z administrativnimi dohodki, to je predvsem z donosom dohodnine, investicije pa se bodo krole iz dohodkov podjetij državnega sektorja in iz dohodkov prometnega davka, ki bo v bodoče glavni vir za akumulacijo, za zbiranje sredstev, ki bodo služila obnovi in izgraditvi.

Zato se mora vzporedno z borbo za razširjenje industrijske in kmetijske proizvodnje na osnovi predvidenih velikih investicij začeti tudi borba proti birokratičnim metodam v administraciji, s katerimi se ustvarjajo neproduktivni proračunski izdatki. Pomen tega vprašanja lahko bomo šele prav spoznali, ko si bomo pred očmi, kaj nam prinesejo izdatki za investicije v primeri z izdatki za administracijo. Prvotni predlogi administrativnih proračunov ljudskih odborov so predvidevali ogromno povečanje administrativnih izdatkov. Če bi te predloge upoštevali in bi administrativni proračun Slovenije povečali na primer za eno milijardo dolarjev, bi to prineslo ljudstvu le malo koristi ali pa nič. Vse drugače, ne samo enkratne, temveč trajne koristi pa lahko dosežemo v korist ljudstva, če ista sredstva potrosimo za velika investicijska dela, za obnovo, za gradnjo električnih central, novih tovarn, za nabavo traktorjev in drugih kmetijskih strojev itd.

V prejšnji Jugoslaviji so šla skoraj vsa sredstva državnega proračuna za administrativne izdatke. V interesu vladajoče kapitalistične klase je bilo postavljeno načelo, da se morajo investicije kriti s posojili. Zato so živovarila še ona redka državna podjetja, ki so obstojala v bivši državi, saj niso dobila potrebnih sredstev za modernizacijo ali za razširjenje naprav. Kaj vse bi lahko ustvarila bivša Jugoslavija v 20 letih, če bi vsako leto žrtvovala na breme proračunskih sredstev za investicije vsaj eno desetino celotnega proračuna, to je okrog poldrugo milijardo din.

Danes ne moremo iti po poti prejšnje Jugoslavije. Če bomo izrekli vse nepotrebne birokratizem in ustvarili sposoben administrativni kader, bo naša administracija lahko izhajala v okviru sedanjih izdatkov. Pri sestavljanju proračunov moralo imeti pred očmi, da pomeni razširjenje administrativnega aparata preko nujne potrebe ustvarjanje neproduktivnih izdatkov na škodo produktivnih, investicijskih izdatkov.

Nov odnos se mora uveljaviti tudi glede odmere in plačila davkov. Zrtve, ki jih doprinesamo z davki, bodo prinesle končno velike koristi vsemu delovnemu ljudstvu, ker bodo pripomogle, da se ustvarijo pogoji za povečanje proizvodnje in s tem za dvig splošne ljudske blaginje. Prav posebno pozornost moramo zaradi tega posvetiti odmeri in pobiranju dohodnine. Davčne komisije niso povsod zadovoljivo reševale svoje naloge. Odmera dohodnine za leto 1945 je zaključena šele v dveh okrajih, in sicer v okraju Maribor-okolica in okraju Gornja Radgona. Ponekod se je v davčnih komisijah pojavila tendenca odmeriti razmeroma nizke davke moč-

Udarniški teden za odkup krompirja

Po podatkih z dne 15. XI. 1946. je dosegel odkup krompirja v posameznih okrajih naslednje rezultate: V okraju Dolnja Lendava 85 vagonov, v okraju Murska Sobota 121 vagonov, v okraju Prevalje 40 vagonov, v okraju Ptuj 112 vagonov, v okraju Slov. Bistrica 41 vagonov, v okraju Radgona 55 vagonov, v okraju Ljutomer 22 vagonov, v okraju Maribor-okolica 34 vagonov, v okraju Maribor-mesto 1 vagon. Celotna obveza za odkup krompirja v mariborskem okrožju je 730 vagonov. Odkupljeno je 511 vagonov ali 70%. V okraju Celje-mesto je odkup dosegel pol vagona krompirja, v okraju Celje-okolica 54 vagonov, v okraju Mozirje 13 vagonov, v okraju Konjice 15 vagonov, v okraju Šmarje pri Jelšah 23 vagonov, v okraju Trbovlje 7,5 vagonov. Celotna obveza za odkup v tem okraju je 272 vagonov krompirja, do sedaj pa je bilo odkupljeno 113 vagonov ali 41,5%. V okraju Novo mesto je bilo odkupljeno 7 vagonov krompirja, v

Popis strokovnjakov v LR Sloveniji

Na podlagi Uredbe o pregledu strokovnih kadrov vlade FLRJ z dne 1. IX. 1946 in na podlagi Načrta o popisu strokovnih kadrov v FLRJ - predsednika Zvezne načrtno komisije z dne 26. IX. 1946 bo vršil Statistični urad Slovenije v dnešnji dan 20. 25. novembra t. l. popis strokovnih kadrov v Ljudski republiki Sloveniji. Za strokovnjake smatramo vse osebe ne glede na spol, rodbinsko stanje, starost in zaposlitev (tudi upokojenec in invalid), ki imajo popolno višjo ali srednjo strokovno izobrazbo. Osebe z nižjo strokovno izobrazbo (z nižjo srednjo šolo in trgovskimi tečaji, strojepriznami tečaj, gospodinjstskimi tečaj, itd.) se ne popisujejo. Posebej pa opozarjamo, da se popisujejo vse osebe z dvoletno trgovsko šolo in vse osebe z nižjo kmetijsko šolo. Oni, ki so končali gimnazijo, se ne popisujejo, razen ako imajo dodatne strokovne tečaje, n. pr. abiturientski tečaj, itd. Vse osebe, brez popolne srednje ali višje strokovne izobrazbe, pa se popisujejo ne glede na sektor zaposlitve v primeru, ako smatrajo, da so strokovno usposobljenost pridobili s svojim delom na položaju, na katerem se nahajajo (t. j. da vršijo posle, za katere se zahteva višja ali srednja strokovna izobrazba). Učenci srednjih in višjih strokovnih šol ne pridejo v popis. Popisujejo pa se študenti visokih šol, če so zaposleni. Pri popisu pridejo predvsem v poštev osebe z naslednjo strokovno šolsko izobrazbo: 1. diplomirani inženjerji tehnične fakultete ali tehnične visoke šole, ne glede na stroko; 2. diplomirani inženjerji ali diplomirani agronomi agronomске in gozdarske fakultete;

nejšim davkoplačevalcem, ki imajo v nekaterih komisijah še precejšen vpliv. Ti primeri znova dokazujejo, kako potrebno je sodelovanje ljudstva pri odmeri dohodnine, kakor je predvideno v našem davčnem zakonu. Otrsteti se moramo starega pojmovanja o davčni dolžnosti in se zavedati, da bo imelo vse delovno ljudstvo neposredno korist, če se bodo davki pravilno odmerili in redno plačevali. Zlasti pa se mora za to vprašanje resno zanimati naš politični aktiv, ki mora imeti vedno pred očmi, da je naša davčna politika naša splošna politična zadeva. Predvsem mora paziti, da bodo davčne komisije pravilno postopale, da bodo čim prej končale odmero dohodnine za leto 1945 in da se bo davek tudi v redu plačeval. Le, če bo izpolnjen ta pogoj, bomo lahko v korist vsega ljudstva izvršili vse velike naloge, ki nas čakajo v letu 1947.

VSEM LJUDSKIM POSLANCEM USTAVODAJNE SKUPSCINE LESI

Ljudske poslance Ustavodajne skupščine Ljudske republike Slovenije obveščamo, da bo prvi sestanek Ustavodajne skupščine v ponedeljek dne 18. novembra t. l. ob 16. uri.

IZ SEKRETARIJATA PREZIDIJA SNOS-A

Iz sekretarijata Prezidijske SNOS-A

strokovnjaki zaposleni v podjetjih pod upravo in nadzorstvom ljudskih odborov, se popisujejo v ustanovah, uradih in podjetjih tam, kjer so stalno zaposleni. Isto velja za strokovnjake zaposlene v drugih in posredovalnicah dela, ki se popisujejo tam, kjer so zaposleni. Vsi strokovnjaki pa, ki odgovarjajo zgoraj navedenim pogojem in so zaposleni: a) v privatnih podjetjih in delavnicah; b) izvršujejo svobodni poklic; c) upokojenec in invalidi; d) oni, ki niso nikjer zaposleni, naj se javijo, če stanujejo na sedežu okraja, v dnehu od 20. do 25. novembra t. l. pri Okrajnem ljudskem odboru, statističnem referentu. Pri njem bodo izpolnili individualni popisni list za strokovne kadre. Strokovnjaki, ki stanujejo izven sedeža okraja, naj se prijavijo in izpolnijo individualni popisni list pri Krajevnem ljudskem odboru. V okrožnem mestu Ljubljani se ti strokovnjaki popisujejo pri statističarjih terenskih odborov. Vsa strokovnjaki, ki je izpolnil individualni popisni list, dobi potrdilo, podpisano od statističnega referenta, da je izvršil svojo prijavnico dolžnost. Ničnej naj ne izpolnjuje popisnega lista dvakrat. Kdor je zaposlen na dveh mestih (ev. kot honorarna moč), naj se popisuje tam, kjer pretežno in redno dela. Prijava in izpolnitev individualnega popisnega lista je dolžnost vsakega državljanca, ki ima po svoji strokovni usposobljenosti zgoraj navedene pogoje za popis. Neprijavljane strokovnjakov se kaznuje po določbah zakona o pobizanju nedovoljene špekulacije in gospodarske sabotaže.

Za Statistični urad Slovenije: Direktor: Dr. Silva Ezcl

Hranilnica v Mariboru tekmuje

Mestna hranilnica je najstarejši denarni zavod v Mariboru, saj bo kmalu obhajala svojo 85-letnico obstoja. Glavna naloga hranilnice je širiti smisel za štednjo med ljudstvom in pomagati posameznikom z denarjem. Nameščenci hranilnice so se uspešno lotili izvedbe te naloge. Hranilnico so v najkrajšem času obnovili in reorganizirali, v 1. majskem tekmovalstvu so pa ustvarili pogoje za njen uspešen nadaljnji razvoj. Enotno knjigovodstvo je hranilnica uvedla tekom enega tedna in sicer strojno knjigovodstvo. Predvideni je bilo za to delo mesec dni. Administracija se je skrčila za 60% radi poenostavitve, predvideno je pa bilo 40%. Hranilnica je uvedla mladinsko štednjo na principu znanjick. V ta namen je hranilnica tiskala na star papir lične znanjicke po 5 in 10 din, ki jih bodo odbor mladine prodajali mladencem, da jih bodo lepili na čedno oprerljeno prehodno knjžico. Ko bo ta polna, bodo z njo prišli v hranilnico, kjer prejmejo pravo hranilno knjžico za znesek znanjick. Hranilnica je uvedla delavsko-nameščensko štednjo po tovarnah na principu zbirnih pol, ki jih vodijo sindikalne družnine in odvajajo zneske hranilnici, ki potem izdaja hranilne knjžice. Za akcijo

Mi danes s ponosom ugotavljamo, da imamo to, za kar so se borili stoletja in stoletja najboljši ljudje po vsem svetu, da imamo nekaj, za kar nas zavida delovno ljudstvo po vsem svetu, da imamo nekaj, kar nam jamči srečno bodočnost, ki je vredna brezštevilnih slavnih žrtve, ki smo jih dali v tej borbi, da imamo — oblast delovnega ljudstva.

novi, gradeni, izboljšavani itd., pa sledi razumljivo že tudi kakovost bodočnosti same. Iz tega torej sledi, da noben pošten državljan ne more biti brezbrizhen, temveč je poklican in dolžan po svojih najboljših močeh v poštenem poklicnem delu storiti vse, kar je v njegovi moči. Znano je, da je razlika med delom in delom, in tudi to, da se more delati samo toliko, da se zadosti uram, načrtu itd. Vsi pa tudi vemo, da se more delati tudi več, kar vodi v udarnišvo. In — ker je naša boljša bodočnost odvisna samo od nas samih in našega velikega dela, ni težko uginiti, da nas naša lastna srečnejša sedanjost in še boljša bodočnost naravnost silita v udarnišvo. Udarnišvo je torej samo pravilno razumevanje stare resnice, da si narod piše svojo srečno bodočnost in sedanjost sam. Še več, Udarnišvo je danes dolžnost, dolžnost do nas samih in do naše bodočnosti. Jutri se bodo zbrali izvoljeni slovenski poslanci zasedanju Ustavodajne skupščine. Važen in velik dan je to. Začele se bodo priprave za postavitve temeljnega kamna in zakona nove slovenske republike v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji — ustave. Pot od leta 1941., od Kočevja in Črnomlja do jutri je bila dolga, težka, krvava in združena z neverjetnimi naporji. In resnici na ljubo bomo tako jutri kot danes in vselej dejali: morala je biti taka. Zato je bodočnost naša, narodova in ta je in bo vsak dan boljša in lepša. Zato niso porok podčini, temveč ponovno narod sam. Dr. Metod Mikšič

Narod si bo pisal sodbo sam!

Veliko ljudi, partizani, odposlanci, meščani in vaščani so brali te besede na velikem zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju prve dni oktobra 1943. Zapisane so bile jasno in razločno, kot so jasne, različne in razumljive same. Sto in sto oči je bilo vnetih uprth vsak čas. Kmalu po tem zgodovinskem zboru so Kočevje ponovno zavzeli okupatorji in domači izrodki - domobranci. Poškodovali in onečastili so slavno dvorano, v kateri je bil prvi zbor odposlancev slovenskega naroda, le tega napisala se niso lotili. Morda švabska sodrga ni razumela globokega pomena tega napisu, domobranci pa so v njem videli zapisano i svojo slabo vest i svojo obsodbo. Dvomim, da bi si domisljali, da bodo oni kdaj Sloveniji pisali postave in zakone. No, če so si to mislili, so se pač zmotili, kot se je zmotil Rupnik, Rožman, Krek, Nalčan in še marsikdo drugi.

Kolikokrat so te kratke in jedrate Cankarjeve besede šle preko gledaliških odrov, kolikokrat so bile prebrane! Lepe so se zdale vsakemu, tako gospodarju kot njegovemu služabniku. Gospod se je čudil občestni begavosti, razboritosti; in ujedljivosti Ivana Cankarja, služabniku pa se je ob ljubi vsebini te resnice le zaveselilo nekaj tistega, kot nekdo v Gubeau ali v izanskih puntarjih l. 1848. Samo zasvetilo, nalaho, tako kakor pri kresnicah. Potem je ugasnilo. Nemogoče se je zdelo temu človeku, da bi bilo mogoče, da bi on, ki gospodu snazi čevlje, pomela in hodi na pošto,

ki se je orje in ki ima od dela in zemlje žuljave in umazane roke, da bi on, ki ima lakrat prazno in hiši, ko pridejo gospod po bero in ki je srečen, da jo vzamejo, da bi on, ki dela v tovarni za gospodo, pisal narodu sodbo. Saj on vendar ni narod! Narod so drugi in njegovo sodbo pišejo ti drugi. V Kočevju pa se je zbral sredi borbe po svojih odposlancih prvikat svobodno tisti resnični slovenski narod, ki je že dve leti in še več popolnoma razumel i smisel i resničnost Cankarjevega stavka in si je — on edini in sam svoje lastne sreče kovač — pisal in ustvarjal svojo lastno sodbo, svoje lastno življenje, lastno srečo in bodočnost sam. Če je človek takrat pogledal po dvoranah ali kasneje, februarja 1944 v Črnomlju, je moral priznati, da se je slovenski narod po svojih odposlancih dobro zavedal, da je gospodar svoje usode. Kdo so bili delegati? Ne frak, ne talar, temveč borec v popolnem pomenu besede. Frak in talar sta ostala vsa tista leta doma. Objeta z okupatorjem ali pa dvignjena in visoko in nedosežno odmaknjena od borbenega in za svobodo in srečo umirajočega lastnega naroda. V Kočevju in Črnomlju so zastopali svoj narod boreci, kajti narod sam se je boril, ker se je zavedal, da brez borbe ni zmagaj in brez te ni življenja.

Poleg ostalega pove po Cankarju zapisan stavek dovolj jasno za bodočo in sedanjo dvoje: narodova bodočnost, vemo. Borba, žrtve, kri, solze, trpljenje. A slovenski narod je sprejel, hotel sprejeti in zavestno prevzel nase tudi to, ker se je zavedal, da brez tega ne bo bodoče svobode, današnjih dni, današnjih dobrih časov, napredka in neugnane delavnosti k še boljšemu. Isto je bilo v Črnomlju in obenem še večji korak in že določnejši pogled v bodočnost. ko so bile razpisane volitve v narodno osvobodilne odbore. Takrat torej, ko se je pošten del slovenskega naroda še boril na življenje in smrt, je njegovo poslavno predstav-

ništvo, Slovenski narodno osvobodilni svet, pravilno in pošteno začelo predajati oblast v roke edinemu in izključnemu nosilcu vse in vsake oblasti — narodu samemu. Kakšna velika in prostaška laž je torej bila, ki so jo skovali ljudski sovražniki, trdeči, da je nova oblast peščica tiranov in nasilničev. Če bi bilo to res, da

se bo v prihodnjih dneh vršilo v Ljubljani, zasedanje Ustavodajne skupščine Ljudske republike Slovenije, je nadaljevanje in zaključek dela, zahtev in potrebi, ki so se pokazale že v Kočevju in Črnomlju.

Kočevski zbor

bi peščica tiranov silila ljudi v krvave boje, kot so bili v preteklih starih letih, s hinavskim namenom sebi samim, svoji kliski, svoji stranki zasigurali in utrditi oblast, dvomit, če bi bilo partizanstvo za las drugače kot bela ali plava garda ali domobranstvo. Narod sam je bil pa absolutni gospodar in zakonodajalec in ta narod je zahteval in sprejel narodno borbo, ne lahkomisljeno in zanesljajsko, temveč zavedajoč se v polni meri vse odgovornosti in tudi posledice, ki jih je mogla prinesiti samo brezkompromisna borba. In to, kar

se bo v prihodnjih dneh vršilo v Ljubljani, zasedanje Ustavodajne skupščine Ljudske republike Slovenije, je nadaljevanje in zaključek dela, zahtev in potrebi, ki so se pokazale že v Kočevju in Črnomlju.

Slovensko ljudstvo je torej leta 1941. po svojih najboljših zastopnikih, sinovih in hčerah, združenih v Osvobodilni fronti in na čelu z nemučljivo in vseskozi edino resnično slovensko stranko — Komunistično partijo, šlo v borbo z okupatorjem z veliko in nepremagljivo zavestjo; ne priboriti si samo svobode, temveč pripraviti si in si ustvariti že med borbo, dokončno pa po zmagi tudi drugo življenje, drugo, boljšo bodočnost. To sta dve stvari, kar najtežje med seboj povezani, in treba je danes razumeti in sprejeti obe! Oboje torej mora biti razumljivo tudi tistim, ki so ob prihodu partizanov v Ljubljano tako proslavljali in opevali tedanje svobodo in rešitev izpod okupatorskega in domobranskega jarma, časoma pa so začeli postajati »zagrenjenici«. Napačno so namreč takrat mislili in še danes nečesto razume, da je bilo popolnoma izključeno, da bi se na vnebohod 1945 začelo spet tam, kjer se je končalo 6. aprila 1941, to se pravi, da bi ostalo vse po stazem. S tem stariš je pomedel slovenski narod po svojih zastopnikih partizanih in z Osvobodilno fronto že leta 1941, zavestno, uporniško, z dvignjeno pestjo in puško. Iz posledic in rezultatov slavne štiriletnje partizanske dobe, sedanjih in bodočih velikih naporov dela, ob-

KULTURNI PREGLED

Kratek pregled stare albanske književnosti

Prvi albanski slovenski spomeniki segajo v 15. stoletje. Najstarejši tak spomenik, pisan v albansčini, je pred obredne molitve, ki se molijo pri krstu, iz l. 1462. Drugi slovenski drobci iz iste dobe (1497 leta) je nemško-albanski slovar, ki ga je sestavil nemški vitez von Harf. Ta se je na poti v Palestino ustavljal v Albaniji, kjer si je zapisal albanske izraze za najpotrebnejše besede. Slovarček obsega vsega 26 besed, 8 preprostih stavkov in nekaj albanskih nazivov števil od 1000. Poleg teh dveh je ohranjen iz istega veka še fragment prevoda evangelija od neznanega prevajalca. Prvo znamenitejšo delo v albansčini je prevod »Missale, ki ga je oskrbel Gjon Buzuku 1555 leta. V istem času pa so delovali izven Albanije, na italijanskih univerzah, predvsem v Padovi, znameniti humanisti, po rodu Albanci. Med najbolj znana imena teh humanistov se štejejo: Leonik Tomeo, rojen v Benetkah, oče je bil Albanec, Gjon Gazulli in Marin Bekikemi, doma iz Skadra. Leonik Tomeo je znan po tem, ker je prvi izmed humanistov razlagal Aristotela po grškem izvorniku. Iz 17. stoletja so za literarno zgodovino Albancev važna nekatera imena katoliških in pravoslavnih duhovnikov, ki so pisali knjige verske vsebine v albanskem jeziku. Najvidnejši izmed teh so Pjetër Budi, škof, ki je napisal »Krščanski nauk« in »Verzoi-povede« ter nekaj pesni religiozne vsebine. Ohranjeno je tudi njegovo pismo iz leta 1621, ki ga je pisal kardinalu Gazzoliniju in kjer govori o potrebi borbe proti Turkom. V pisnu razlaga svoj bojni načrt in med drugimi možnostmi udeleženci naštevata tudi nekaj slovanskih imen. Skopljanski škof Pjetër Bogdani je izdal »Cuneus Propheetiarum«. Delo je bilo tiško v Italiji, zato je dodal tudi italijanski prevod albanskega originala. V tej dobi so Albanci dobili tudi svoje prve slovarje. Leta 1635 je Franc Bardi izdal prvi latinsko-albanski slovar. Stoletje kasneje sta oskrbelata latinsko-albanske slovarje tudi Theodor Kavoliat in Marko Božari. Vse do 18. stoletja je izhajala vsa albanska književnost od krščanskih piscev, bodisi katoliških, bodisi pravoslavnih, ki so eni kot drugi živeli v kulturnih stikih z verskimi centri svojih verzoi-povedi in želeli in so od tam dobivali vzpodbude za delo. Muslimanski živeli je dal svoja zastopnika v zgodovino albanske književnosti razmeroma pozno. Prvo delo muslimanskega pisca datira iz 18. stoletja: poetična novela »Ervehajac«, ki jo je spisal Muhamet Cami. Povest govori o Ervehaji, ženi visokega plemiča, ki je bila lepa brez primere, »kot luna, ki daje svetlobo«, zelo inteligentna in jako spoštovana. Ko se je nekoli njen mož odpravil na dolgo potovanje, je hišo in ženo izročil v varstvo svojemu bratu. Ta se je zaljubil v Ervehajo. Ker mu pa ona ni vračala ljubezni, jo je vrnivšemu možu zatajil, češ, da mu je bila nezvesta. Pred sodiščem so podkupljene priče potrdile bratovo izjavo in Ervehaja je bila obsojena na smrt s kamenjanjem. V hipu pa, ko bi se obsobda morala izvršiti, pride neznan vitez, reši Ervehajo, razkrinka lažnjive priče in Ervehaja se vrne na svoj dom. Poleg neštevitih imen pozna albanska slovstvena zgodovina te dobe še več manj pomembnih piscev.

ALBANSKA KNJIZEVNOST V TUJINI

Albanska književnost se je razvila tudi izven Albanije, predvsem v Italiji. Ustvarili jo so albanski emigranti, ki so zbežali iz domovine pred Turki. Po zlomljenem uporu albanskega narodnega junaka Skenderberga (umrl 1467) je sledil masovni beg Albancev pred turškimi represalijami v inozemstvo, ki je trajal s presledki do sreda 17. stoletja. Mnoge albanske družine so se izselile v Italijo, Grčijo, Dalmacijo. Najmočnejša tako nastala albansko-emigrantska kolonija je bila v južni Italiji in na Siciliji, ki se je ohranila še do današnjih dni. Potomci teh ubežnikov so ustvarili v tujni svojo književno tradicijo. Med znana imena književnikov emigrantov se štejejo Lekë Matrango in Juš Variboba, ki sta pisala dela religiozne vsebine. Glavni predstavnik albanskih emigrantskih piscev v Italiji pa je De Rada (1814—1906). Najpomembnejše njegovo delo je »Milosaak, romantična poema v zelo lepih verzih in poetičnih figurah o ljubezni med sinom skaderskega velikaša in pastirjevo hčerko. Dejanje se odigrava v 15. stoletju. — De Rada se je v Italiji tudi živo udeleževal revolucionarnega gibanja proti Burbonom in bi bil zelo kmalu obesen. Izdajal je revolucionarni časopis »Albanska zastava«, pisan v italijansčini in albansčini. Bil je tudi v tesnih stikih s političnimi voditelji v Albaniji in se je tako indirektno udeleževal političnega življenja v domovini.

PRIZRENSKA LIGA

Za politično in kulturno življenje Albancev pomemno leto 1878 veliko prelomnico. Tega leta je bila v Prizrenu osnovana Albanska liga ali kakor jo Albanci često imenujejo Prizrenska liga, prva politična organizacija, ki je skušala zajeti ves albanski narod in si je tudi za svoj politični cilj zastavila osvoboditev in združitve vse Albanije v eno upravno-politično enoto. To politično gibanje spada v vrsto revolucionarnih osvobodilnih gibanj ostalih balkanskih narodov koncem 18. in v začetku 19. stoletja (srbski upori 1793, 1804, 1813), znotraj turške države, ki je v tem času radi svoje zaostale družbene ureditve začela na znotraj slabeti, k čemu so pripomogli tudi zunanji čimtelji, boji z gospodarsko razvitejšimi evropskimi državami. Program Prizrenske lige in njega izvedba je bil pogojen od posebnosti takratnega družbenega ustroja albanskega

nega dela, ki ni zamrla tudi po uničenju politične organizacije. Leto dni po ustanovitvi Albanske lige se ustanovi v Carigradu kulturno društvo »Drita« (Luč), ki je postavilo temelje kulturne enotnosti albanskega naroda in albanske književnosti sploh. Ustanovitelji »Drite« so bili Sami Frashëri (izr. Frashar, musliman), Jan Vretua (pravoslavljen) in Pashko Vasa (katoličan). »Tradicijo enotnosti vseh verzoi-povedi, ki jo je ustvarila Prizrenska liga, je še bolj utrdila in masovno poglobila narodno osvobodilna borba. Na vseh manifestacijah, v vseh političnih, oblastvenih in kulturnih institucijah so vedno zastopane vse tri verzoi-povedi. Mesto dosedanjega sporadičnega, slučajnostnega kulturnega udejevanja, nastajajočega iz privatne pobude in tuje vzpodbude, nastopi sedaj naporno, široko kulturno delo. Albanci dobe sedaj svoj dokončni pravopis. Vsi dosedanja pisatelji so namreč vsak zase ustvarjali svoj pravopis, naslanjajoč se bodisi na latinski zahod, bodisi na grški vzhod. Prvo delo, ki ga je izvršila »Drita«, je bila sestava abecednika 1879 leta pod imenom »Carigraske abecednike«. Osnovo pravopisa je tvorila latinica, manjkače znake so sestavljali vzeli iz grškega pravopisa oz. jih skovali sami.

Vzporedno s politično aktivnostjo se začne v tej dobi velika kulturna aktivnost albanskega izobraženstva, doma in v tujini. Abecedniku slede še druge knjige: Prvič prodre prosveta med širše plasti ljudstva. Ustanavljajo se šole, kmalu po letu 1881 se dvigne številu ljudskih šol nad 100. Elbasan dobi prvo učiteljsko v Albaniji. Ustanavljajo se prosvetna društva, izhajajo začno prvi časopisi: »Tomoric« (po istomimski planini) v Elbasanu, »Baskimic« (Edinost) v Bitolju, »Korčac« in »Korčaci« v Korčaci. Ustanovitelji »Drite« začno izdajati prvo leposlovno znanstveno revijo »Dritec«, pozneje preimenoвано v Dituriasje (Znanost).

Ta doba političnega gibanja pod vidikom narodne združitve in kulturne preporoda je dala Albancem tudi vse vrste leposlovja, epiko, prozo in liriko. Najvidnejši literarni delavci iz te dobe so: Nam Frashëri (brat ustanovitelja »Dritec«), Gjergj Fishta, Ndre Mjeda, Fan Noli, Faik Konitza in še vrsta manj pomembnih pesnikov in pisateljev z deli domoljubne vsebine.

Revija „Priroda, človek in zdravje“

Pravkar je izšla obsežna prva dvojna številka drugega letnika naše zdravstvene in vzgojne revije »Priroda, človek in zdravje«. Zve pri letnik je od številke do številke dokazoval, kako pravilno se uredniški odbor in avtorji razumeli potrebo in naloge zdravstvene vzgojne mesečnika, ki naj zajame čim bolj širok krog ljudi.

Prvi letnik nam je dejansko ustvaril resnično in vsem aktualno ljudsko zdravstveno vzgojno revijo in dal trdne odnose bodočemu zdravstveno vzgojnemu delu pri nas. Prva številka novega letnika po svoji bogati vsebini dokazuje, da bo to leto še bolj pestra in aktualna in se bo poskušala še bolj približati ljudstvu in njegovim potrebam. V resnici narčno in v vseh preutih vprašanjih ljudskega zdravja zajeto delo, ki ga revija vrši, nam nakazuje dolžnost, da jo preberimo, da jo naročamo in da z njo seznanjamo najbolj širok krog ljudi. Prav v pogledu zdravstvene vzgoje nam je treba še zelo mnogo pouka in izpopolnitve. Mesečnik »Priroda, človek in zdravje« opravlja to dolžnost v polni meri.

Prvi dvojni številki drugega letnika je napisal uvod v leto novega dela dr. B. Magajna. Dr. B. Skalicky piše o poslanstvu žene in zaščiti njenega zdravja, dr. Pertl Eman nam seznanja z navadnim lišajem. Dr. M. Avčin poučuje žene in matere o porodu in o dobi po njem. Jma Madelaine je napisala zanimivo študijo o jeziku. Dr. Prodan končuje svoje razpravljanje o nastanku in razvoju tuberkuloze. Dr. Mertun nam seznanja s sladkorno boleznijo. Dr. Čelešnik nadaljuje vrsto svojih člankov o zobovju in piše to-

Nove knjige in revije

Dr. Vital Manohin: Pojav singularitet, kot nova osnova vremenskih napovedi. Izdal Zavod za meteorologijo in geodinamiko na univerzi v Ljubljani. Ljubljana 1946. Strani 19. V slovenskem, ruskem in angleškem jeziku.

Priroda, človek in zdravje, mesečnik za zdravstveno prosveto. Leto 2, št. 1—2. Izdaja ministrstvo za ljudsko zdravje v Ljubljani.

Prizori iz sovjetskega filma „Zakletev“

Film bodo v kratkem predvajali v naših kinematografih

Film bodo v kratkem predvajali v naših kinematografih

Prve svobodne volitve v Romuniji Po novem demokratičnem volilnem zakonu je okrog 8 milijonov volilnih upravičencev

Bukarešta, 16. nov. (Tjg). V zvezi z volitvami, ki bodo 19. novembra, je izjavil minister za notranje zadeve Teohari Giorgescu predstavnikom tujega in domačega tiska:

»Sedanjanje volitve bodo prve volitve v Romuniji na podlagi splošne volilne pravice. Novi volilni zakon daje volilno pravico ženam in vsakomur. Vsem državljanom je zajamčena svoboda glasovanja. Skupno število volilnih upravičencev znaša 7.960.414.

Vse politične stranke vstopajo v tudi opozicijske organe, so užvale popolno svobodo v volilni propagandi. Vse stranke, vključno opozicijske, so predložile svoje kandidatne liste. Blok demokratičnih strank, sestavljen iz 6 strank, je predložil 59 kandidatnih list, »zgodovinske« stranke pa 382. Maniu-ova nacional-caraniščina in Bratianu-ova nacional-l-

beralna stranka sta predložili kandidatne liste v vsej državi. Za 414 poslanskih mest kandidira 3200 kandidatov, pripadnikov 20 političnih organizacij. Vse pritožbe obeh omenjenih strank glede ukinitve nekaterih kandidatnih list so bile sprejete. Državne oblasti so zajamčile razvoj predvolilne kampanje v popolnem miru, enakosti in svobodi.

Metode, ki so se jih posluževale poprej reakcijske stranke pod vodstvom Maniu-a in Bratianu-a, so bile čisto drugačne. Fašistične organizacije so uživale popolno svobodo in celo podporo vlade, dočim Komunistična partija Rumunije in ostale demokratične organizacije niso smele postavljati svojih kandidatov. Tako je bilo l. 1914 na listah bloka delavcev in kmetov izvoljenih 5 poslancev, parlament pa je še ten 5 mandatarov razveljavil.

Odhod ameriške misije iz Albanije

Tirana, 15. nov. (ATS). Včeraj ob 18. je zapustila ameriška misija Albanijo. Iz Drača sta jo prepeljali dve albanski ladji na dva ameriška rušila, ki sta bila izven albanskih teritorialnih vod.

Ameriška misija je dvakrat zaporedoma zahtevala od albanske vlade dovoljenje, da prideda po njo v Drač ameriška križarka »Hantington« in 1 rušilec. Albanska vlada je to odklonila, pač pa dobrohotno dovolila, da naj pride za prevoz misije ena trgovinska ladja ali nekaj letal. Ko je bilo končno po tretji ameriški notici do-

Švedski parlament odobril kreditni dogovor s Sovjetsko zvezo

Stockholm, 15. nov. (Tass). Pred večerajšnjim je bila v obeh zbornicah parlamenta razprava o odobritvi sovjetsko-švedskega kreditnega in trgovinskega sporazuma.

V razpravi so sodelovali voditelji vseh strank in številni člani vlade. Vsaj govorniki so se izrazili za odobritev. Predlog je bil sprejet v prvem domu brez glasovanja, v drugem domu pa je glasovalo za odobritev 156 poslancev, 17 jih je bilo proti, 22 se jih je vzdražalo glasovanja, 33 jih je bilo pa odsotnih.

Uspeli Elasovec v severni Grčiji

Atene, 16. nov. (Ass. Pr.). V severni Grčiji se nadaljujejo ogrožene borbe med monarhističnimi silami in pripadniki Elasa. Dve četi monarhistične vojske sta imeli v torek hude izgube v spopadu z okoli 1000 pripadniki Elasa.

Pripadniki Elasa so po hudih bojih osvobodili mesto Skra in prodirajo sedaj proti mestom Axjopolisu, Gumenci in Janini.

Reuter poroča, da so pripadniki Elasa napadli monarhistične v mestih Panos in Arhangelos.

Associated Press tudi javlja v zvezi s položajem v državi, da je bila v četrtek konferenca šefov monarhističnih strank in vojaških poveljnikov.

Poljski demokratični blok bo razbil vse naklepe protiljudskih elementov

Varšava, 16. nov. »Głos Ludu«, glasilo poljske delavske partije, prinaša v zvezi z razpisom volitev v ustavno-dojni sejm, ki bodo 19. januarja 1947, članek, kjer pravi:

Pri prihodnjih volitvah se bo bil boj za nov lik Poljske: ali bo Poljska demokratična, ali pa velekapitalistična, ki je povzročila septembrsko katastrofo.

Mikolajczyk in Kierniku nič ne pomagata, če zagotavljata, da sta tudi ona dva za socialne reforme in za demokratično Poljsko. Njihov blok z reakcijskim podzemjem razkrinjuje vse te laži. Ne smemo dopustiti, da bi prevzeli v Poljski oblast tuji karteli in koncerni ter predstavnik mednarodnega velekapitala, ki jim ni mar za usodo Poljske. Globoko verujemo v zmago demokratičnega bloka pri bližnjih volitvah.

Zmaga demokratičnega bloka pri prihodnjih volitvah bo uničila vse nade protiljudskih elementov v državi, ki jih podpira mednarodna reakcija in ki so v službi tuje obveščevalne službe.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje: V katero kategorijo spadajo upokojenci glede dodatnih živiliških nakazil? Kije se morajo življati, da jo dobijo? (Miha Soster, Celje).

Odgovor: Vsi osebni, ne pa tudi družinski upokojenci imajo po novi uredbi pravico na lahko dodatno nakaznico (III. razred). Svojemu krajevnemu oziroma uličnemu odboru predložite potrosniško potrdilo, ki ga lahko sami napišete. To potrdilo mora obsegati: 1. označbo potrosila za določeni potrosniški razred (v vašem primeru III. razred), 2. vaš priimek in ime, 3. vaše rojstne podatke, 4. vaše stalno bivališče, 5. vaše stalno delo (ugotovitve), da ste osebni upokojenec, 6. poklic oz. dolžnost, ki ste jo opravljali torej katere stroke upokojenec ste, na primer finančne kontrole, učitelj itd.). Ker sindikalna organizacija upokojencev še ni izvedena, vem to potrosniško potrdilo overi krajevni ljudski odbor oziroma ulični odbor na podlagi zadnjega odrezka čekovne nakaznice, s katero ste prejeli pokojnino. Tako overjeno potrdilo potem oddate pristojnemu odborniku uličnega ali krajevnega odbora.

Jože iz Rimskih Toplic: Na vaše vprašanje smo vam pripravili odgovoriti podrobno pismo, zato vas prosimo, da nam sporočite vaš polni naslov.

Vprašanje: V Slovenskem poročevalcu ste objavili »Poziv vsem postojnikom vrednostnih papirjev predvolilnih notranjih državnih dolgov.« Pri tej objavi pa mi ni jasno, ali spadajo tudi delnice Priljubljanske agrarne banke (PAB) med zadevne

Albanska vlada priznala Giralovo vlado

Tirana, 15. nov. (ATS). Vlada Ljudske republike Albanije se je odločila priznati vlado španske republike pod predsedstvom dr. Giralov.

Albanska vlada priznala Giralovo vlado

Tirana, 15. nov. (ATS). Vlada Ljudske republike Albanije se je odločila priznati vlado španske republike pod predsedstvom dr. Giralov.

Gladovna stavka v atenskih zaporih

Atene, 16. nov. (Tass). 358 jeletnikov, ki čakajo v začasnem zaporu, da jih pošljejo na otoke, je objavilo gladovno stavko in protest proti nezdravemu razmeram, v katerih morajo živeti. Med jetniki so tudi starci, žene in otroci.

Nahas paša zahteva popolno neodvisnost Egipta

Kairo, 15. nov. (Un. Pr.) Vodja opozicijske fašistične stranke Mustafa El Nahas paša zahteva umik Britancev iz Egipta in združenje z Italancem Nilo. Predsednika egiptске vlade Sidki pašo imenuje sovražnika ljudstva in zahteva takojšno prekinitev razgovorov z Vel. Britanijo in popolno neodvisnost Egipta, sicer je edina rešitev v borbi. Nahas paša obtožuje Veliko Britanijo, da želi vzpostaviti vojaška oporišča v Egiptu zaradi nadzorstva nad Bližnjim vzhodom.

Spopadi v Indiji se vedno bolj razširjajo

New Delhi, 15. nov. (Un. Pr.) Po uradnih podatkih je bilo v Rostaku, 52 milj od New Delhija, v tridnevni spopadih ubitih 12 in ranjenih 15 oseb. V New Delhiju so trajali spopadi vsi noč, med katerimi so bile ubite 3 osebe, 7 ranjenih. Polcija je streljala, da bi razgnala množico.

Napet je položaj tudi v okrožju Mohadabad, kjer so zaprte vse šole, dočim sta vojsvo in policija v pripravljivosti. Spopadi so bili tudi v Bombayju, kjer je policija streljala v množico.

teh bank po večjavnih predpisih.

Zvezni finančni minister bo zadevno izdal še podrobnejše predpise.

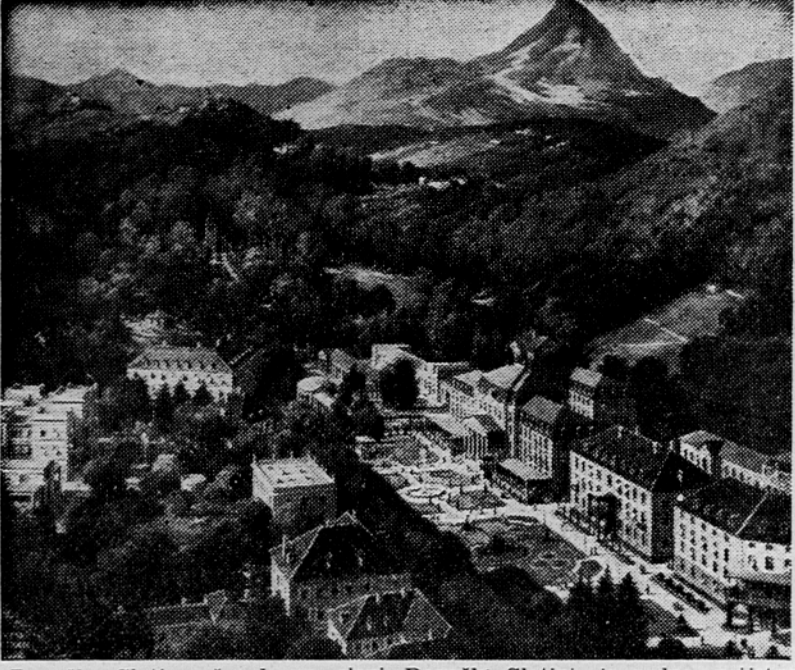
Pri lanskih volitvah v vsedržavno skupščino so bile na voličnih postavljene »tretje skrinjice« za glasove volivcev, ki se ne strinjajo s kandidati ostalih skrinjic. Kako da teh »tretjih skrinjic« pri volitvah v slovensko republiko skupščino ni bilo? (S. L. Maribor).

Odgovor: Ob volitvah v Ustavodajno skupščino Demokratične federativne Jugoslavije lanskega novembra meseca je postavilo Predsedstvo Začasne narodne skupščine DFJ tudi »skrinjice brez navedbe liste in kandidata« zato, da bi bile dane vse možnosti za svobodno politivo. Od lanskega novembra do letošnjih volitev v republiko Ustavodajne skupščine pa je imela tudi opozicijska dovolj časa, da bi se afirmirala in si postavila dobro premišljene liste, za kar je imela vsi možnost tudi po zakonu. Po členu 12. zakona o volitvah ljudskih poslancev za Ustavodajno skupščino Ljudske republike Slovenije je veljaven vsak predlog za potrditev kandidata, če ga podpisajo najmanj 50 volivcev iz območja najmanj dveh tretjin krajevnih ljudskih odborov iste volilne enote, za katero se predlaga kandidat. Vsi podpisniki morajo biti državljanji LR Slovenije in morajo imeti volilno pravico v isti volilni enoti, na katero se kandidatura nanaša. V predlogu tudi ni obvezno navesti ime politične ali družbene organizacije, ki predlaga kandidata, temveč veljajo za predlagatelje kandidata prvi tri podpisniki; predloga. Predlog se predloži po nadaljnjih členih zakona do 3 tedne pred volitvami; okrajni volilni komisiji itd.

Ob tako demokratičnih in jasnih določbah zakona vendar ni v vsej Sloveniji opozicija postavila niti ene, ki ustrežajočega kandidata.

Pač pa vas opozarjamo na nekaj drugega, kar je važno za lastnike delnic PAB. V »Uradnem listu« št. 78 z dne 27. septembra in nato tudi v vseh naših časopisih je bila objavljena uredba zvezne vlade o odkupu delnic Narodne banke, Industrijske banke, Obrtne banke in Zadrčne in kmetijske banke. Ker je zadrčna in kmetijska banka naslednica PAB, se tiče ta uredba tudi vas, če posedujete njene delnice. Po tej uredbi so prešle vse te delnice z dnem objave uredb v last države. Država jih bo izplačala po njihovi nominalni vrednosti, ki se bo ugotovila po izvršeni valorizaciji in preskumanju obvez-

Tudi čez zimo bodo odprta naša letovišča

Rogaška Slatina že davno slovi po vsej Evropi kot odlično zdravilišče. Njeni zdravilni vrečki, ki vsebujejo alkalno-salinne snovi, so vir zdravja in nove življenjske moči za bolnike in okrevajoče, posebno za tiste, ki trpe zaradi žilnih in črevesnih bolezni, zaprte, zlate žile, boleznij jeter, žolčnika, ledvic, zaradi sladkorne bolezni itd. Bivanje v...

Zdravilne kopele v Dolenjskih Toplicah (radioaktivna akrototerma 37-38°) odpravljajo zlasti sklepine in mišični revmatizem, ženske bolezni, nekatere bolezni srca in ožilja, katarje dihalnih organov in druge vrste. Kraska okolica s širnimi gozdovi in polna zgodovinskih spomenikov tudi iz osvobodilne vojne pa ustvarja iz Dolenjskih Toplic tudi znamenito izletniško središče, tem bolj, ker nudi tudi obilo priložnosti za zimski sport. Dolenjske Toplice...

Ob odhodu naših pedagogov v pokoj

Z začetkom novega šolskega leta 1946/47, deloma že nekaj prej, so bili na naših srednjih šolah upokojeni različni naši profesorji in ravnatelji, ki se jih moramo posebej spomniti kot zaslužnih slovenskih pedagoških delavcev. Prav je, da jim damo svoje priznanje in s tem neko zaščeno, da so v redu opravili svoje delo in imajo polno pravico do življenjskega oddiha. Na njihova mesta so stopili novi ljudje.

V pokoj stopajo ljudje, ki imajo za seboj 35 do 40 let pedagoškega dela na naših nižjih in polnih srednjih šolah. To je generacija slovenskih profesorjev, ki je odhajala študirat večinoma na nemški Dunaj ob prelomu dvajsetega stoletja, v prvem desetletju novega stoletja. Skoraj vsi so sinovi našega podeželja, sinovi naših kmetov in bafjarjev, ki so se težko prebijali skozi leta srednješolskega študija in še težje potem na univerzitetnih študijah v stari Avstriji, ki ji ni bilo do tega, da bi si Slovenci ustvarili kader, potreben za poslovanje srednjih šol na slovenskem ozemlju. Vendar je slovenska narodna sila vedno trše zahtevala svoje in v nekaj letih po njihovem nastopu službe tudi dosegla popolno novo slovensko srednje šolstvo po prvi svetovni vojni.

Med najstarejše po službenih letih med našimi upokojenimi spada Kavček Ivan, ki je nastopil svojo službo 1906 in je bil na lastno željo upokojen dne 15. septembra, točno na dan, ko je dopolnil svojih 40 let efektivne službe. Kot učitelja matematike in fizike ga poznajo številna pokolenja slovenskih izobražencev. Ob osvoboditvi se je ponudil kljub letom na razpolago prosvetni oblasti, češ delaj bom, dokler ne boste imeli nadomestila, zavedajoč se, kako ravno realnost na naših srednjih šolah manjka.

Zanimivo je dejstvo, da je v tej generaciji razmeroma veliko število realstov. Med njih spada dr. Pečovnik Adolf iz Slov. goric, ki je študiral na štajerskem in na Dunaju in nastopil službo 1907 v Mariboru, kjer je služboval večino časa. Po vojni je bil tudi ravnatelj na eni ljubljanskih gimnazij. Med okupacijo je bil upokojen na osebno zahtevo izdajalca Rupnika, ki je osebnost napisal na akt: »Upokojiti, ker ima dva sina oficirja pri partizanih.« Dr. Pečovnik je bil ob osvoboditvi ponovno postavljen na svoje mesto in je bil na lastno prošnjo upokojen po preteku prvega šolskega leta po osvoboditvi. V narodno osvobodilni borbi je izgubil sina, ki je padel kot kapetan naše vojske, in dve hčerki, od katerih je bila Zora borka in je s puško v roki padla v boju tik pred osvoboditvijo Beograda. Oče, ki je bil vzgajal svoje otroke, je mogel...

Državno prvenstvo v orodni teovadbi

Ljubljana, 16. novembra. Večraj zvečer so se nadaljevale prvenstvene posameznikove in tekmovalne orodne teovadbe. Na sprednji bili obvezna in poljubna vaja članov na krogih ter obvezne in poljubne preskoči čez konja vzdolž. V obveznem preskoči čez konja je moral tekmovalce enkrat preskočiti v raznoski, enkrat pa v skroki. Od dvanajstih tekmovalcev je najboljši uspeh dosegel prvi naslednji: Obvezna vaja na krogih: 1. Vadnov Jože 9,90, 2. Grile Konrad 9,65, 3. in 4. Janež Karel in Jelič Ivan 9,50, 5. Grile Konrad 9,35, 6. Strgar Miloš 9,30, 7. Černe Jan 9,25, 8. Boltizar Stjepan 9,20 točke.

Poljubna vaja na krogih: 1. Boltizar Stjepan 9,45, 2. Strgar Miloš 9,40, 3. Vadnov Jože 9,35, 4. Jelič Ivan 9,15, 5. Grile Konrad 9,6, 6. Jelič Dragutin 8,90, 7. Černe Jan 8,50, 8. Lesjak Franjo 8,05 točke. Obvezne preskoči čez konja vzdolž: 1. Jelič Ivan 9,325, 2. Longyka Bogomir 9,250, 3. Jelič Dragutin 8,950, 4. Vadnov Jože 8,875, 5. Janek Karel 8,6, 6. Grile Konrad 8,437, 7. Boltizar Stjepan 8,225, 8. Lesjak Franjo 8,025 točke.

S tem je bilo tekmovanje v petek za končano. Uspehe v vseh točkah tekmovalci so bili naslednji: Obvezna vaja na krogih: 1. Vadnov Jože 9,90, 2. Grile Konrad 9,65, 3. in 4. Janež Karel in Jelič Ivan 9,50, 5. Grile Konrad 9,35, 6. Strgar Miloš 9,30, 7. Černe Jan 9,25, 8. Boltizar Stjepan 9,20 točke.

Jesenski cross „Zmaga ljudstva“

V okviru 3. študentskega kongresa je izvedel fizikturni aktiv ljubljanske univerze jesenski cross. Kljub deževnemu vremenu je bilo število tekmovalcev zadovoljivo, saj se je teka udeležilo 413 študentov, od teh 335 tovarišev in 77 tovarišic. Tekmovalci so bili razdeljeni v 16 tovarišij, sledi gospodarska 89 (24), medicinska 74 (29), juridična 38 (5), filozofska 20 (2), glasbena 5 in umetniška akademija 4 (1). Tovariši so tekmovali v treh različnih delih: skupni vrstni red na cilju je bil naslednji: Tovariši: 1. Novak Janež (teh. elektr.) 4,55, 2. Jovan Izidor (teh. stroj.) 4,56, 3. Kodrin Ivan (teh. grad.) 5,02, 4. Čeh Mirko (teh. kem.) 5,05, 5. Gaj Aleš (teh. kem.) 5,02, 6. Mravljec Janko (teh. grad.) 5,09, 7. Gaberšek Viko (med.) 5,13, 8. Hrstelj Janko (jur.) 5,16, 9. Zorko Zorjo (teh. kem.) 5,17, 10. Kranjc Mirko (gosp.) 5,25.

Na turnirju košarkarjev v Zagrebu je zmagala Slavija

Na pokalnem turnirju zagrebških igralcev košarke, ki se je vršil od 12. oktobra do 6. novembra, je sodelovalo pet društev s 14 ekipami. Skupno je bilo odigranih 43 tekem, izmed katerih 26 na prostem in 17 v dvorani. Slavija je zmagala v tekmi z Akademikarjem 7:4, 3:19:159 8. Zagreb II 7:2 0 5 11:151 3. Slavija III 7:1 1 5 69:171 3. Slavija I 7:0 0 7 52:454 0.

Akademija ZREN-a v Mariboru

Desettisoletni in stotisoči mladincev in mladink so se pripravljali na prihodnje leto, ko bodo vstopili v novo republiko. Na mladinskih progi so se vsi udeleženci pripravljali za svoje prihodnje delo. Sedaj se pripravljajo na novo svobodo, mnogi so aktivno delovali za OF, vsi pa so ohranili neomadeževano svoje slovensko prepričanje in so s polno zavestjo novega časa popirjali za vse in vsako delo v novi Jugoslaviji. Videli so, kako se je v prvi polovici dvajsetega stoletja dvignil njihov narod od naroda sužnja in hlapca v narod svetovne veljave in slave. Pri tem imajo, to si lahko mirno rečejo, svoj delež tudi oni sami. Smolej Viktor, šef oddelka za srednje šolstvo.

DNEVNE VESTI

NEDELJA, 1. novembra: Gregor. Zmaga, Evgenij. Ponedeljek, 18. novembra: Odon, Oliba, Roman, Turek, 19. novembra: Elizabeta, Jeltsava, Poncijan.

SPOMINSKI DNEVI 18. novembra 1942: Začetek ruske ofenzive pri Stalingradu, ki so ga Nemci zman napadali in je sam Hitler dal častno besedilo, da bodo njegove čete zavzele Stalingrad. Bitka pri Stalingradu pomeni preokret v drugi svetovni vojni.

DEŽURNE LEKARNE Danes: Lekarna Bahovec, Kongresni trg št. 12; lekarna Murnayer, Sv. Petra cesta 78. Jutri: Lekarna Leustek, Resljeva cesta 1; lekarna Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo v Ljubljani vrši do ponedeljka 8. zjutraj dr. Logar Ivan, Rimska cesta 7, telefon 21-66. Nedeljsko dežurno zdravniško službo v Celju vrši do ponedeljka 8. zjutraj dr. Bitenc Maks, Trubarjeva 3.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo v Mariboru vrši do ponedeljka 8. zjutraj dr. Pihlar Janko, Prešernova ulica 2. SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI priredi dne 18. novembra 1946 ob 20. uri v podokrajnem gledališču Ustvarjalno skupščino LRS svetočno predstavo Beroldove nove opere »Knez Igor«.

D r a m a Nedelja, 17. ob 20: Molliere-Vidmar: Učene ženske, Izven. Turek, 19. ob 19:30: Križica: Gospoda Glembocji, Red H. Zaradi bolezni v ansamblu odpade današnja popoldanska predstava »Ana Christie«.

O p e r e Nedelja, 17. ob 20: Puccini: La Boheme, Izven. SENTAJOBSKO GLEDALIŠČE Nedelja, 17. ob 15:15: Katajevi: Milijon tedaj, popoldanska predstava, poslelnični. Prodaja vstopnic od 10-12 v Mesnem domu.

Obdelki za notranje zadeve, Uprava NN, prometni razdelki okrogne mesta Ljubljana obveščajo, da se vsi registrirani dvojni trokolci, javljajo naj vsi, ki so oddali prijavnice kolez na postaji NN št. 2, Bletovska 58, od 18. do 23. novembra 1946 na prometnem razdelku, Bletovska 22, soba 7. Za registracijo kolez je potrebno dokazilo o lastništvu koleza (stare prometne knjižice, računi s prepisi, potrdila CLO) in kolo zaradi tehnične pregleda.

Potniški vlaki na progi Ljubljana-Zagreb, prodaja vstopnic od 10-12 v Mesnem domu. Nedelja, 17. ob 15:15: Katajevi: Milijon tedaj, popoldanska predstava, poslelnični. Prodaja vstopnic od 10-12 v Mesnem domu.

Obdelki za notranje zadeve, Uprava NN, prometni razdelki okrogne mesta Ljubljana obveščajo, da se vsi registrirani dvojni trokolci, javljajo naj vsi, ki so oddali prijavnice kolez na postaji NN št. 2, Bletovska 58, od 18. do 23. novembra 1946 na prometnem razdelku, Bletovska 22, soba 7. Za registracijo kolez je potrebno dokazilo o lastništvu koleza (stare prometne knjižice, računi s prepisi, potrdila CLO) in kolo zaradi tehnične pregleda.

Potniški vlaki na progi Ljubljana-Zagreb, prodaja vstopnic od 10-12 v Mesnem domu. Nedelja, 17. ob 15:15: Katajevi: Milijon tedaj, popoldanska predstava, poslelnični. Prodaja vstopnic od 10-12 v Mesnem domu.

Obdelki za notranje zadeve, Uprava NN, prometni razdelki okrogne mesta Ljubljana obveščajo, da se vsi registrirani dvojni trokolci, javljajo naj vsi, ki so oddali prijavnice kolez na postaji NN št. 2, Bletovska 58, od 18. do 23. novembra 1946 na prometnem razdelku, Bletovska 22, soba 7. Za registracijo kolez je potrebno dokazilo o lastništvu koleza (stare prometne knjižice, računi s prepisi, potrdila CLO) in kolo zaradi tehnične pregleda.

Potniški vlaki na progi Ljubljana-Zagreb, prodaja vstopnic od 10-12 v Mesnem domu. Nedelja, 17. ob 15:15: Katajevi: Milijon tedaj, popoldanska predstava, poslelnični. Prodaja vstopnic od 10-12 v Mesnem domu.

Prvenstvo v orodni teovadbi

visoki gredi in dvoviski bradlji ter poljubna prosta vaja, člani pa so tekmovali v poljubni vaji na bradlji in konju na šir z ročajem ter poljubni prosti vaji. Uspehi so bili naslednji: ČLANICE: Poljubna vaja na visoki gredi: 1. Kostanarović Lenka 9,40, 2. Maras Ivana 8,80, 3. Jesih Nadja 8,70.

Poljubna vaja na dvoviski bradlji: 1. Sinovič Slavica 9,65, 2. Funek Milena 9,20, 3. Kostanarović Lenka 8,85. Poljubna prosta vaja: 1. Sinovič Slavica 9,80, 2. Jesih Nadja 9,45, 3. Kostanarović Lenka 9,45.

ČLANE: Poljubna vaja na bradlji: 1. Dragovac Mladen 9,10, 2. Černe Janež 8,88, 3. Lesjak Franjo 8,13. Poljubna vaja na konju na šir z ročajem: 1. Lesjak Franjo 7,55, 2. Dragovac Mladen 6,70, 3. Hirtenstein Karlo 6,25.

Poljubna prosta vaja: 1. Zmajec Slobodan 9,85, 2. Hirtenstein Karlo 9,80, 3. Lesjak Franjo 9,40. O končenem uspehu državnega prvenstva v orodni teovadbi bomo poročali v prihodnji številki, ko bodo znani rezultati, doseženi na tekmovalni akademiji.

Današnji nogometni spored

Igrišče Zelenčarja: ob 10. Zelenčar: Krin rez. Igrišče Svobode: ob 12.45 Borec 4 Krin; ob 14.30 Svoboda: 2, Gregorič. Tekma med Partizanom in Pomziano je odpovedana.

GO FZS - poverjenstvo za nogomet

sklopije za dne 1. decembra ob 8.30 v prostorih na Taboru konferenco nogometnega poverjenstva. Predsednik poverjenstva P. Poročilo okroglih poverjenstev, 2. Poročilo poverjenstva FZS, 3. Referat: a) Razvoj, stanje in kritični pregled panoge, b) Način vzgoje nogometašev za sodobni nogomet, c) Odnos gledalcev in igralcev do nogometne panoge, d) Vprašanje nogometnih vadbilov, e) Zbiranje (itd.) e) Nogomet v zvezi s splošno vadbjo in tekmovalnem vadbom, f) Izvedba nogometnega prvenstva LRS v leto 1947/8, in reorganizacija dosedanjega načina tekmovalne vadbje, Pregled delegatov III. plenuma GO FZS-a, 4. Način vzgoje nogometnega panogor, 6. Koledar tekmovalne vadbje za leto 1947, 7. Obveze, 8. Načrti za bodočo, 9. Predlogi in sklepi, 10. Slučajnosti. Konferenca naj se obvezno udeleži odobrniki poverjenstva FZS, poverjenstvo naj vabljeni vsi zastopniki društev, ki soje nogometno panogo.

Prvenstvo Julijske krajine v nogometu

V nogometnih tekmah za prvenstvo Julijske krajine sodeluje 17 društev. Zagreb je bil izločen iz prvenstva zaradi vodstva za enajstotna Skednja in Raše, ki sta vsa srečanja odločila v svojo korist in imata tudi enako razliko golov. Resni tekmeči so jima moštva Milj, Tovarne strojev, Montebello in Torpeda, ki doslej niso bile odigrane. V tekmi so razdelili, od katerih bo marsikatero se odločilno poseglo v prvenstvo, tvori sredino tekme, na koncu pa so Pulj, Postojna in Ajdovščina z doslej vsemi izjebizmenimi tekami. Prvenstvena tabela je po nepopolnih štirih krogih naslednja:

Table with 2 columns: Team and Points. Rows include Raza, Skednja, Milje, Tovarna strojev, Montebello, Torpeda, Tržič, Gornji Grad, Ronken, Izola, Koper, Krmin, Gradiska, Gorizia, Pulj, Postojna, Ajdovščina.

Prvenstvo LR Slovenije v boku

23. in 24. t. m. v izvedbi FD Gregoričiča na Jesenicah. Tekmuje se po mednarodnih pravilih v naslednjih kategorijah: mušja (do 51 kg), bantam (do 54 kg), peresno lahka (do 58 kg), lahka (do 62 kg), welter (do 67 kg), srednje lahka (do 72 kg), polteža (do 80 kg), teška (nad 80 kg).

Pravico nastopa imajo vsi pravilno registrirani fizikturniki FZS, ki se pripravijo do 23. t. m. ob 12. uri prireditelju FD Gregoričiča. Jesenice in v prepisu obveste fizikturno zvezo Slovenije, Ljubljana, Tabor.

Vsak tekmovalce sme nastopiti samo v pripadajoči kategoriji po predhodni zdravniški odobritvi, ki jo naj tekmovalci predlože prireditelju. Poine stroške plačajo fizikturniki, v lastni kategoriji, tekmovalci na Taboru. Stroške oskrbe za FD Gregoričiča, Jesenice.

DRABNE ZANIMIVOSTI

Naši tabletenisti so premagali mestno reprezentanco Nitre 3:0. Jugoslovanski igralci namiznega tenisa, ki so na turneji po Českoslovaškem, so premagali mestno reprezentanco Nitre na Slovskem 3:0.

Pocenoteno knjigovodstvo za začetnik in praktike. Naši predavatelji komercialisti vam v prosti debati pobjasnijo še tako težke primere iz prakse ter vam individualno pokažejo, kako najlajze premagate knjigovodstvo težave. Metoda pouka, posredno poučevanje. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Strojepisni pouk po uspešni metodi za posameznike s splošnavnim razvojem pisarniškega pisarstva. Prijave za leto 1946 do 20. t. m.: Instrukcije, Kongresni trg 2/II, tel. 23-91.

Sprememba predpisov o mletju pšenice v trgovskih mlinih

Zvezni minister za trgovino in prekrbo je izdal odredbo o spremembi odredbe o mletju žita v gospodarskem letu 1946-47. Po spremembi besedila 1. točke 2. člena odredbe morajo odslužiti mlini, ki imajo pooblastilo za trgovsko mletje, iz 100 kg pšenične in za mletje pripravljene pšenice s hektolitrsko težo 76 kg namletiti: 5 kg bele moke 00g in 0g (doslej 10 kg), od katerih je lahko 2 kg zdroba, nadalje 85 kg krušne moke (doslej 70 kg) in 9 kg otrobov (doslej 19 kg ob 1 odst. razsipa. Če je hektolitrska teža večja ali manjša, se količina moke poveča oziroma zmanjša za pol kilograma za vsak celji kilogram razlike. Dosedanja določba o zmanjšanju količine moke, če odstotek prnesi presega 2 odstotka, je odprta, ker se po novem besedilu predpisi o količini moke in otrobov nanašajo na pšenično in za mletje pripravljeno pšenico. Nova odredba je objavljena v zveznem Uradnem listu 12. t. m. in velja od dneva objave.

SLUŽBENE OBJAVE

URADNI LIST LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE. št. 72, z dne 16. novembra 1946, ima naslednje vsebino: 268. Uredba o ustanovitvi grafične šole v Ljubljani. 269. Odredba o ureditvi mletja žita in o plačilu mlevarne. VESTNIK URADA ZA CENE pri Predsedstvu vlade LRS, št. 42 z dne 16. novembra 1946 ima naslednje vsebino: 89. Odločba o prodajnih cenah ržene moke. 90. Odločba o cenah koledarjev za 1947. leto v prodaji na drobno. 91. Odločba o cenah solskih map v prodaji na drobno. 92. Navodilo o ocenjevanju vrednosti blaga, ki ga ni v rednem trgovskem prometu. Zvezni urad za cene pri Gospodarskem svetuu FLRJ: Odločba o cenah podkve in podkovskih žebeljev. Odločba o cenah štedilnikov in peč. Odločba o cenah žitnikov. Odločba o določitvi cen verig. Odločba o cenah svinčenih izdelkov. Odločba o enotni ceni kalcinirane (amoniakalne) sode jakosti 98/100%. Odločba o določitvi enotnih cen različnih vrst bombažnega sukanca v prodaji na drobno. Odločba o dopolnitvi odločbe o cenah gornjega usnja. Odločba o dopolnitvi tarife za prevoz z motornimi vozili. Odločba o zakupnih jamčevinah in globi za uporabo sodov, bobnov in črpalk. Dopolnitev odločbe o postopanju pri izdajanju faktur za dobavo Jugoslovanske armije. Odločba za posamezna podjetja.

DARUJTE ZA RDEČI KRIŽ!

Izid zrebanja II. razreda 4. kola Državne razredne loterije, ki se je vršilo dne 12. novembra 1946

Od 1000 do 300.000 d n so izzrebani na sledeče številke: 071 8000, 076 1000, 355 4000, 1182 6000, 910 4000, 2402 2000, 594 2009, 897 8000, 3215 1000, 361 15.000, 720 1000, 4083 6000, 103 2000, 387 1000, 513 8000, 754 1000, 891 6000, 5260 4000, 350 1000, 470 4000, 783 6000, 810 4000, 886 1000, 6199 8000, 751 5000, 7005 4000, 692 5000, 9158 1000, 196 2000, 527 2000, 10.283 8000, 439 1000, 11.346 6000, 815 8000, 12.055 1000, 073 5000, 168 1000, 964 2000, 906 1000, 13.063 6000, 125 5000, 923 1000, 14.044 5000, 629 4000, 660 1000, 907 15.000, 16.784 5000, 17.138 1000, 410 2000, 17.565 301.000, 624 5000, 18.533 10.000, 595 10.000, 19.528 1000, 20.010 1000, 443 2000, 615 1000, 21.143 4000, 192 2000, 986 2000, 22.412 1000, 775 5000, 786 5000, 865 4000, 23.901 2000, 24.846 1000, 25.169 10.000, 292 1000, 25.380 4000, 426 4000, 707 5000, 27.332 2000, 28.071 4000, 311 5000, 820 4000, 29.086 10.000, 560 1000, 805 2000, 822 2000, 30.338 2000, 342 2000, 31.183 4000, 32.192 2000, 33.104 8000, 36.009 10.000, 876 6000, 37.664 6000, 38.093 1000, 39.131 6000, 40.387 6000, 41.239 20.000, 42.268 4000, 44.051 4000, 44.671 15.000, 45.242 1000, 808 1000, 962 5000, 46.889 4000, 47.809 4000, 48.005 2000, 607 2000, 938 1000, 50.858 2000, 51.045 2000, 202 1000, 811 4000, 52.043 8000, 688 6000, 971 6000, 53.188 2000, 298 1000, 810 2000, 55.509 1000, 542 5000, 56.528 4000, 57.008 25.000, 179 8000, 939 1000, 58.633 4000, 59.164 5000, 564 1000, 848 5000, 60.603 1000, 703 1000, 62.239 5000, 64.286 1000, 67.122 2000, 423 1000, 68.156 1000, 69.699 2000, 70.198 1000, 759 1000, 71.593 2000, 949 5000, 72.531 6000, 74.336 1000. Dobitki po 600 din so izzrebani na sledeče številke: 369, 2232, 234, 236, 850, 861, 895, 896, 3516, 532, 567, 580, 584, 590, 597, 701, 742, 760, 787, 4733, 746, 790, 970, 5319, 370, 609, 611, 632, 678, 754, 792, 838, 890, 6521, 547, 555, 592, 605, 706, 846, 848, 991, 7008, 102, 203, 230, 237, 241, 433, 488, 8335, 387, 388, 520, 535, 603, 654, 690, 9054, 154, 175, 229, 230, 407, 408, 440, 442, 463, 657, 10.404, 770, 791, 11.425, 433, 455, 12.060, 076, 085, 093, 578, 915, 953, 13.241, 254, 411, 427, 443, 458, 471, 14.172, 305, 320, 339, 345, 368, 694, 697, 922, 943, 980, 996, 15.626, 672, 693, 17.010, 017, 025, 233, 066, 137, 143, 159, 306, 374, 381, 413, 520, 527, 562, 574, 595, 741, 18.218, 225, 569, 576, 581, 19.521, 532, 583, 591, 815, 873, 954, 981, 20.973, 981,

KONCERTI

Maribor bo imel v torek zvečer velik glasbeni praznik. Izredno plemenito delo: Sosakovičeva VII. (Leningradska) simfonija in za naše razmere ogromen orkester: 115 članov pod vodstvom dirigenta Sama Hubada so nam pripravili ta dogodek, ki bo močno odjeknil v mariborski koncertni zgodovini. Koncert je na pobudo naše Rodijske postaje in gre v korist albanskih poobesencev. Vstopnice v upravi »Vestnjaka« v Mariboru.

DRŽAVNI KINEMATOGRAFI

LJUBLJANA — UNION: Sovjetski umetniški film »Mi iz Kronštata«, tehnik. Predstave ob 15. 17. 19. in 21. uri. MATICA: Zaprti. SLOGA: Ameriški film »Mlad Edison«, tehnik. Predstave ob 15. 17. 19. in 21. uri. KODELJEVO: Sovjetski film »Neke noči«, tehnik. Predstava ob 20. uri. MARIBOR — ESPLANADE: Ameriški film »Lau v megli«, tehnik. GRAJSKI: Slovenski dokumentarni film »Mladina radi«, sovjetski »Kino koncert«, tehnik. CELJE — METROPOL: Zadnjikrat sovjetski domovinski film »Prisega«, tehnik. DOM: Sovjetski film »Aleksander Parhomenko«, tehnik. KRANJ: Češki film »Druga izmenjava«, tehnik. PTUJ: Sovjetski film »Arinka«, tehnik.

Dajalci krvi

Redni pregled dajalcem krvi in odvzem krvi sponosom se vrši v zavodu za transfuzijo krvi Medicinske fakultete v Ljubljani (Klinične bolnice, vhod za Ljubljano) trikrat tedensko in sicer vsak torek, sredo in četrtek. Zaradi pregledov naj se javijo v zavodu že ob 8. uri. Na dan pregleda-odvzema krvi ne smejo zajtrkovati ali masticati. Obema boma povrnili stroške za prevoz po železnici. Vozni karti naj oddasta v zavodu. V tih dneh naj se javijo v zavodu tudi tovariši in tovarišice iz Ljubljane, ki žele prvič dati kri in tiste krvne skupine O, ki so dali kri v sept. mesecu. Zavod za transfuzijo krvi Medicinske fakultete v Ljubljani

RADIO LJUBLJANA, MARIBOR IN SLOVENSKA PRIMORJE

569 m/449 m SPORED ZA NEDELJO 8.00 Nedeljski jutranji koncert. 8.30 Napoved časa, vesti in pregled sporeda. 8.45 Poje zbor JA »Srečko Kosovel«. 9.00 Simfonija ura. 9.30: Fester glasbeni spored, izvajajo godbe na pihala. 10.00 Iz slavni dni naše borbe za svobodo: Vili Trčič: 18 mesecev borb za Korosko. 10.30: Simfonijski koncert na ploščah: Beethoven: VII. simfonija v A duru. 11.00: Prenos otvoritve sedla Janka Premrlja-Vojka iz Ajdovščine. 12.00: Pesmi plesij Jugoslovanskih narodov. 12.30: Napoved časa in poročila. 12.45: Grieg: Simfonični ples. 13.00: Pol ure za najmlajše poslušalce. 13.30: Kar si kdo želi. 14.30: Napoved časa in poročila. 14.45: Komorna glasba. španski skladatelj za violino in klavir. 15.00: Nedeljski radijsko popoldne: 1. Vtisi naših študentov s Češkega, 2. V bakteriološkem zavodu, 3. Zimsko delo sadovnjaku, 4. Jadralno letalstvo (vmes nekaj plošč), 5. Jadralno

letalstvo — nadaljevanje, 6. Metiljavost pri govedu in ovcah, 6a. Tedenski fizikalni pregled, 7. Zelenjenje, 8. Nekaj o jetki, 9. Pismo iz Fobuzja, 10. Napoved časa vasi, 11. Igra Vaški kvintet, 17.30-18.30 Dirigir Arturo Toscanini, 18.00 Vprašanja naših dni — »Za pomoč bratski Albaniji, 18.45 Hrvatske samospoje poje Elza Karlovcova, pri klavirju Samo Hubad, 19.00 Iz obnove in izgradnje naše domovine: »Takšno je življenje na naši severni meji, »Veliki oktober v vasi Kolomenske, 19.30 Igra pianist Jan Paderewski, 19.45 Napoved časa in poročila, 20.00 Opera »Mona« v štirih dejanjih, izvajajo solisti, zbor in orkester Pariske komične opere, 22.00 Napoved časa, vesti in pregled sporeda, 22.20 Današnje športne vesti, 22.25 do 24.00 v plesnem ritmu do polnoči.

SPORED ZA PONEDELJEK

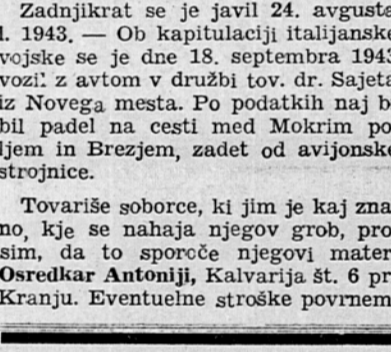
6.00 Veselo na delo, 6.15 Napoved časa, vesti in pregled sporeda, 6.30 Zgodnji jutranji koncert, 6.45 Lahka glasba, mali ogledi in objave, 7.00-8.00 Pisan koncert na ploščah vmes ob 7.30 Napoved časa, vesti in radijski koledar, 12.30 Napoved časa in poročila, 12.45 Nekaj slovenskih narodnih na ploščah, 13.00 Lahka glasba, mali ogledi in objave, 13.30 Iz obnove in izgradnje naše domovine: »O imperializmu, 13.45 Intermezzi iz oper, 14.00 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s Sovjetsko zvezo, 14.15 Slovenske pesmi poje Dragica Sadnikova, pri klavirju spremlja prof. K. Ogrinova, 14.30 Napoved časa in poročila, 14.45 do 15.00 Plesna glasba, — 17.30 Violinski koncert. Naše jevdjenje-Brandl-ve pri klavirju Ksenija Ogrinova (prencis iz Maribora), 18.00 Lahka glasba, 18.15 Literarna ura: Odlomek Dostojevskega »Zapisnik iz mirne doma«, 18.30 Igra, kitarist Stanko Prek, 18.45 Mladina v boju in delu za srečno bodočnost, 19.00 Bolgarske narodne, 19.15 Proučimo naše zakone: Ustanovnost v stari in novi Jugoslaviji, 19.30 Iz Strausovih operet, 19.45 Napoved časa in poročila, 20.00 Prenos simfoničnega koncerta iz Zagreba, 22.00 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda, 22.15 do 23.00 Iz del P. I. Čajkovskega.

Trgovskega vajenca in pomočnika

ki imata veselje do športne trgovine, takoj sprejmemo Ponudbe na oglasni oddelček »Slov. poročevalca« pod »Fizkultura«. 5760-a

POIZVEDBA

Tov. soborci iz XIV. divizije, soborci pogrešane-ga tovariša RUDJA DOLENCA, roj. 17. XII. 1916. partizansko ime Anglež! Imenovan je šel v partizane spomladi 1943. in se jim priključil v Litiji. Zadnjikrat se je javil 24. avgusta l. 1943. — Ob kapitulaciji italijanske vojske se je dne 18. septembra 1943 vozil z avtom v družbi tov. dr. Sajeta iz Novega mesta. Po podatkih naj bi bil padel na cesti med Mokrim poljem in Brezjem, zadet od avijanske strojnice. Tovariše soborce, ki jim je kaj znano, kje se nahaja njegov grob, prosim, da to sporoče njegovi materi Osredkar Antoniji, Kalvarija št. 6 pri Kranju. Eventuelne stroške povrnem.

RADIOAPARATE

vseh vrst — kupuje in prodaja RADIO SALON WEBER, ZAGREB, Nikoličeva ulica št. 4 ZAGREB, Frankopanska št. 2 a. Telefon 86-44

GNOJIVO

iz lesnega pepela z 20 % apnegega prahu prodam več vagonov. NA ZELJO POSLJEM VZOREC ALOJZ GALE, PREDSTRUGE, pošta Videm-Dobropolje. 5725-a

KNJIGOVODJO-BILANCISTA

SAMOSTOJNEGA — ZA POENOTENO KNJIGOVODSTVO sprejme takoj TOVARNA »SETA« IVAN SEUNIG, TACEN, p. št. Vid nad Ljubljano.

ISCEMO

srednjetehtničarja strojne stroke in srednjetehtničarja gradbene stroke Ponudbe na: TURVORNO DUSIKA, RUSE, RUSE PRI MARIBORU.

Zaradi razprodaje

za lože prodam po znižanih cenah sledeče stroje: (Sackov Fleifach) stroj za sajenje v dveh vrstah, okopavanje v treh vrstah in ogrebanje, dvodelno jekleno žitno brano, Sackove štrigline, kotle za kuhanje perila iz aluminijeve zlitine. »Olimpia« mlin za zdrob in moko (šrotanje) na motorni pogon, prevoznik škropilnico za sadno drevje, črpalko za bencin na vrtilni pogon, sadne in grozdne stiskalnice različne velikosti, grozdne mlince ter različne strojne nadomestne dele in ležaje. KREVEL MARTIN, trgovina s stroji, Novo mesto.

KINO LJUDSKE PROSVETE

LJUBLJANA-ST. VID predvaja senzacionalni pustolovski film TARZAN Predstave ob 4., 6. in 8. uri

RADIO - aparate

kupite najbolje in najpovoljnejše v radio-trgovini »VAL«, — ZAGREB, Frankopanska št. 2 a.

PROŠNJE — VLOGE

informacije, intervencije, kalkulacije, poenoteno računovodstvo, agrarna reforma — ter vsa trgovsko-obrtna posredovanja ZAJC LOJZE, komercialna pisarna, Ljubljana, Gledalska 7, tel. 46-14

KOMERCIALIST

z dolgoletno prakso kot organizator, agilen in vsestransko verziran, z znanjem jezikov in poenotena knjigovodstva, — želi premeniti službo. Dopolje prostim na mariborsko podružnico »Slovenskega poročevalca« pod značko »IZKUSEN«. 5758-a

Za obratni laboratorij

ISCEMO kemičarja (-ko) laboranta (-ko) in DVA IZUČENA TEKSTILNA graverja Z GRAVERSKO ŠOLO Ponudbe s kratkim življenjepisom na UPRAVO »JUGOBRUNE«, KRANJ.

ZAHTEVAJTE NA TRGU izključno tesnila za parovode DONIT ki so domačega proizvalca. Kvaliteta tesnil »DONIT« se vedno bolj dviga. — Izdeluje se v vseh debelinah in formatih. Proizvajala: »DONIT«, tovarna tesnil MEDVODE.

ME-PO

MESTNO TRGOVSKO PODJETJE, MANUFAKTURNI ODDELEK — SKOFJA LOKA potrebuje TRGOVSKEGA pomočnika MANUFAKTURISTA — veččega aranžiranja izločb in več dobrih KROJASKIH pomočnikov

Danes vsi v Rožno dolino

H KONČANU na PEČENE GOSI, OCVRTE PIŠČANCE in PEČENICE! 5757-a

KUPIMO

STRUŽNICE, CHAPINGE, REZKALNE — VRTALNE — BRUSILNE in druge stroje, razno ORODJE ZA MEHANIČNE in KLJUČAVNICARSKO DELAVNICE. Ponudbe pod »INDUSTRIJA« — na oglasni odd. Sl. poročevalca. 5695-a

RADIO APARATE

in vse dele najboljše kakovosti dobite v strokovni trgovini »SELEKTRA RADIO« ZAGREB — PRERADOVICEVA 13 Telefon 22-553 Telefon 22-553

Strojnega ključavničarja

z izpitom za strojnika 2 pomožni knjigovodji za obratno knjigovodstvo 2 lesostrugarja električarja samostojnega kleparja hlapca k paru konj SPREJME TAKOJ TOVARNA MERIL SLOVENJGRADEC

ZA TAKOJŠEN NASTOP SLUŽBE

iščemo strojnega TEHNIKA gradbenega TEHNIKA RISARJA za konstrukcijski biro in URADNIKA za prodajni oddelek — s prakso Ponudbe s sliko pošljite TOVARNI VERIG — LESCE PRI BLEDU 5750-a

MESTNI LJUDSKI ODBOR KRANJ

razpisuje NASLEDNJA SLUŽBENA MESTA administratorke, živnozdravnika in nadzorno strokovnega vodje mestnih podjetij za takoj — ter hišnika za novo ljudsko šolo v Kranju s 1. januarjem l. 1947. Ponudbe na: MLO Kranj.

MARIJA ZADNIK Naznanjamo vsem sorodnikom in znancom, da nas je za vedno zapustila naša ljuba žena, mama, stara mama in prababica. Divača, 14. novembra 1946. Zalujoče rodbine: ZADNIK, IGLIČ, GOLOB in SIARD

FRANC LESKOVIC blagajnik Ljudske posojilnice v pokoju — meščan ljubljanski Blagi pokojnik počiva na žalah in kapeli sv. Nikočaja, odkoder ga spremimo do rodbinske grobnice v nedeljo 17. novembra 1946 ob 1/2 16. uri. Ljubljana, 15. novembra 1946. Globoko zalujoči: ALBINA, žena; dr. FRANC, BINCA, MERI, JOZE, HEDICA, otroci in ostalo sorodstvo

dr. Vladimir Rybář izredni poslanik in opolnomočeni minister FLRJ na Norveškem dne 14. novembra 1946 v Osu nenadomu umrl. Oslo, Beograd, Ljubljana, Trst, 16. novembra 1946. ELVINA, žena; STANA, MILOŠ, DUŠAN, MIRAN in NEVENKA, bratje in sestre; REA roj. ELSBACHER in STOJANKA roj. BORIC, svakinje; MILOŠ, LJERKA, BRANKO in MILICA, nečaki in nečakinje in sorodstvo

AMALIJA ZAJEC Zapustila nas je za vedno naša dobra mama, sestra in svakinja. Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo 17. t. m. ob 1/2 15 z Zal. kapele sv. Andreja, na pokopališču k Sv. Križu. Ljubljana, Beograd, Graz, 15. novembra 1946. Zalujoči: ANDREJ, sin in ostalo sorodstvo

ANNA DOLSCHEIN UMETNICA UMRLA JE DNE 22. OKTOBRA LETA 1946. LOGATEC, GRADEC, DUNAJ. ZALUJOČA DORA DOLSCHEIN, SESTRA IN OSTALO SORODSTVO

ZAHVALA Vsem, ki ste spremljali našo nepozabno mamo, staro mamo, taščo, sestro in teto. MARIJANO AVŠIČ v tako velikem številu od njenega doma do groba in ji položili cvetje v zadnje slovo, se toplo zahvalujemo. — Posebno zahvalo pa izrekamo zdravniku dr. Francu Brandstetterju, ki ji je v njeni bolezni vsako uro stal ob strani. Kleče pri Ljubljani, 16. novembra 1946. Zalujoče rodbine: AVŠIČ, ROBEŽNIK, DR. DEKLEVA, KUHAJ in KREGAR

ZAHVALA Ob izgubi našega ljubljenega sina, brata in borca za svobodo NIKA WAGNERJA se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti ter mu poklonili cvetje. Posebno se zahvalujemo tov. sekretarju Francu Križaju za lep poslovilni govor. Ljubljana, 15. novembra 1946. DRUZINA WAGNER

Mali oglasi

SLUŽBO IŠEJO

KNJIGOVODJA IN KORESPONDENT z daljšo prakso išče zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. SP pod znakom "Perfekto" št. 104.

SLUŽBO DOBE

NOVA ČUVAJA išče večje državno podjetje v Prekmurju. Na razpolago je stanje v P. Ponudbe poslati pod znakom "Novič" št. 8 na oglasni oddelku SP.

VODOVODNI INSTALATER pod ugodnimi pogoji išče prijeme za Ljubljano. Naslov ogl. odd. SP. 25.582-2

VAJENCI

KNJIGARNA V LJUBLJANI išče dva vajenca z malo manj predpogoji. Zanimanje za knjige. Ponudbe z življenjepisom pošiljate na ogl. odd. SP pod znakom "Knjižničar" št. 10.

ZASLUZER

ZENSKA PLEŠČE, kostume in obleke vam prvoizvirno in hitro izdelajo. Naslov Gorčarjeva ulica, Sv. Petra, cesta št. 29.

PRODAM

PERJE VSEH VRST do najfinjšega belega puha kupite pri tvrdki Vovčina. Prešernova ulica št. 16.

DVE ŽELEZNI POSTELJI z mrežo za nizko ceno prodam. Tržška 47a. 25.773-5

KUPIM

MIZARSKI KOMBINIRAN STROJ z motorjem ali brez motorja kupi Tovarna usnja, Kamnik.

BLEGA ZAČKA s kapico za od 2 do 4 dni staroga otroka in dobro žaklo kolo prodam. Ljubljana 35. 25.617-5

ZAMENJAM

ČRNI KLAVIR zamenjam zaradi selitve za pianino. Kulčar, Ponikva, železniška postaja.

NEPREMIČNINE

ZEMLJIŠČE, obstoječe iz njiv, travnika in malo gozda, vse skupaj na površini 1 ha 37 a v bližini Rajhenburga prodam.

KNJIZNE NOVOSTI IZSEJ JE VELIK ROMAN Marie Pujmanove: „LJU... NA RAZPOTJU“

1. BORBA ZA ŽIVLJENJE, broširana 90.— din, vezana 115.— din

PARCELO ča 900 m² v št. Vidu prodam. Vodovodni in električni priključek, pesek za zidanje na mestu. Naslov v ogl. odd. SP. 25.714-3

PARCELO, krasna lega, 2000 m², v Skofiji vasi pri Celju prodam. Jurman, Vojnik pri Celju 114.

PARCELO, krasna lega, 2000 m², v Skofiji vasi pri Celju prodam. Jurman, Vojnik pri Celju 114.

OBVESTILO: zaradi odhoda k vojakom obveščam cenjene stranke, naj pride vsak po svoje blago. Jože Jezernik, krojaški mojster, Glavčeva ul. 12. Domžale.

DR. JIRI BENES: V nemškem suženstvu »Seveda ne in hvaležni smo vam za to, kako skrbite za nas. Toda vi, sam tovariš kapitan, poznate ruski pregovor, da pičker v zlati kletki joče, na zeleni loki pa si pripeva. Tu je našim dobro, doma pa bo še po Nemcih pomanjkanje. Toda tudi zlata kletka je le kletka.«

»Tega ni priznal in po dveh dneh je prišel zvečer pome, da me mestni poveljnik vabi na obisk. To je bil postaven, nagolo ostrizen polkovnik, zelo prisrčen in prijazen. Medtem, ko sva se pogovarjala, je prišel ruski general, prisedel in se udeležil pogovora. Kmalu smo prešli na skupne znanec in zvedel za usodo nekaterih. Najbolj tragična usoda je doletela tiskovnega referenta zunanjega komsarjata Umanskega, ki mi je zelo pomagal, ko sem v Moskvi deloval kot dopisnik naših časopisov. Pozneje je bil imenovan za vespelesnika v Washingtonu in je med vojno prevzel izredno važno funkcijo veleposlanika za Srednjo Ameriko. Sredi svojega dela, v trenutku, ko je izpolnjeval največjo nalogo v svojem življenju, je poginil pri letalski nesreči.«

»Potem pa smo se spet vrnili k jedru našega pogovora. Zakaj sem odklonil ponudbo sovjetskih uradov, da bi me z letalom prepeljal domov. Ponovil sem svoje pomisleke in videl sem, da je general soglašal z menoj. Morda sem se opazil polkovnik, ker ni več prigovarjal, temveč me je povabil, naj se odpravim na obisk, kar ni bilo potrebno, saj sem bil že v Moskvi.«

»Drugi dan je prišel kapitan in me odpeljal s seboj. Dodelili so mi lepo sobo, mehko, čisto posteljo, krmilo so me kakor na žeganju in mi znova izkazovali znano neomejeno gostoljubnost ruskega naroda.«

»Opotčil sem se odlično, pozdravlil sem si noge in se zredil tako, da nisem bil več musliman, prosti čas pa sem porabil za urejanje svojih zapiskov in napisal sem velik del tega svojega pričevanja o tisočih in tisočkratnih zločinih javnega nasilja, ki so ga zagrešili Nemci, ko so ravnali z ljudmi kakor s sužnji. Zvečer sem posedel s tovariši, poslušal njihove očitke, zakaj se nisem odpeljal domov, ko bi jim bil verjetno lahko več koristil kakor tu, a ko smo se tega naveličali, smo skupno poslušali praški radio. Sledili smo dogodom doma, zavidali smo tovarišem, ki so se že lahko vrnili iz Nemčije in globoko ganjeni smo poslušali poročila o triumfalnem povratku predsednika republike v Prago. Torej smo vendar zares svobodni, spet imamo svojo demokratično državo, in to bo sedaj narodna država ki je ne bo več ogražala neojalna, nasilna in brutalna nemška manjšina. Takrat so mnogi jokali od ganjotja. Mučno je bilo videti jokati može, in vendar je bilo tako lepo in mило in lepo in mило je bilo tudi to, kako so se sramovali svojih solza, pa se vendar niso mogli otresti ganjotja nad osvoboditvijo svoje dežele.«

»Kmalu sem tudi jaz dobil po radu podobno in grajo: praški radio je poslalo poročilo o usodi češkega žurnalista Jiřija Beneša, čigar sled se je izgubila nekje v Srednji Nemčiji. Poslušal sem to, bolj kakor drugi sem si zamislil skrb, ki jo imajo za mene doma in skrb vseh družin vseh nas, vseh družin, ki bi jih mogoč v Prago prinesli sporočila in podrobno povedati, da njihovi dragi žive, da je zanje dobro poskrbljeno in se ni treba bati zanje. Danes pa imajo skrb, kakor jih ima moja žena, če s ploč živim in moja krivda je, če vsi živi v negotovosti, ker sem iz slabše razumljene tovariške dolžnosti odklonil edino možnost in tako ranil svoje tovariše na najboljše mesto. Mislim, da so tudi drugi tako mislili in hvaležen sem jim, da od tistega trenutka se nisem slišal ni besede očitka. Vedeli so, da si očitam sam in razumeli so, da sem naredil napako, samo zato ker jih nisem hotel prizadeti. Medtem so Čehoslovaki odhajali v skupinah v Bahn. Pišala je postal najprej Zidinke iz vzhodne Slovaške. Slovaške Zidinke so ostale pri nas, toda Slovačin židovskega porekla je bilo zelo malo. Večina Zidinj iz Slovaške